

Ufalme wa Mungu Umekaribia!

• USHIRIKA WA WANAFUNZI WA BIBLIA •

Jedwali la Yaliyomo

- 1** Ufalme wa Mungu Umekaribia!
- 4** Biblia
- 5** Kusudi la Ukristo
- 6** Agano la Ibrahimu
- 9** Kurudi kwa Kristo
- 14** Unabii wa Wakati
- 19** Ufunuo
- 20** Chati ya Zama
- 26** Ushirika wa Wanafunzi wa Biblia
- 27** Fidia kwa Wote
- 34** Kuweka Wakfu
- 38** Mzaliwa wa Kwanza wa Kila Kiumbe

Ushirika wa Wanafunzi wa Biblia

Kutangaza Parousia ya Kristo
na Ufalme wa Milenia Ujao

Anwani za Tovuti

AfricanBibleStudents.com
HeraldMag.org • DawnBible.com

Anwani za Barua Pepe

Dutka5@aol.com • DolanJoe46@aol.com
Wilson.Indakwa2010@gmail.com

Ufalme wa Mungu Umekaribia!

*“Ufalme wako uje, Mapenzi yako yatimizwe duniani.
kama huko mbinguni” (Mathayo 6:10).*

Tuko kwenye kizingiti cha enzi tukufu zaidi ambayo haijapata kuona Duni-
ani — Ufalme wa Miaka Elfu wa Kristo! Hii itakuwa “Enzi ya Dhahabu”
ambayo wanadamu wamethamini katika matumaini yao tangu mwanzo wa
historia. Inakuja, wakati umekaribia!

Matokeo yatakuwa ya ajabu zaidi, ya utukufu, na yanajumuisha yote, kuliko
hata ndoto bora za wanafalsafa, washairi na wahenga. Wale walio bora zaidi
ambao wanaume na wanawake watukufu wamethubutu kuwawazia wata-
zidiwa na maajabu aliyopanga Mungu.

- Kutakuwa na amani duniani (Isaya 2:4, Zaburi 46:9)
- Walemavu wataponywa (Isaya 35:5, 6)
- Wote watamjua Mungu (Yeremia 31:34, Isaya 11:9)
- Utimilifu wa kiadili utakuwa wa ulimwenguni pote (Yeremia 31:33, 34)
- Huzuni na uchungu vitakwisha (Isaya 11:9, Ufunuo 21:4)
- Kifo chenye kitakoma (1 Wakorintho 15:26, Ufunuo 21:4)
- Wafu wote watafufuliwa (Yohana 5:28, Matendo 24:15)

Wale waliojitoa wenyewe kwa Mungu na kanuni za kimungu watainuliwa
kwenye uzima wa milele, ama hapa duniani (Wale Wanaostahili Kale wa
Agano la Kale), au mbinguni juu (waliowekwa wakfu na waaminifu wa Enzi
ya Injili ya sasa). Salio la ulimwengu litafufuliwa ili kuishi hapa, Duniani,
likipokelewa na wale waliowajua na kuwapenda, na kupokea mafundisho,
hukumu, na kujifunza kuhusu Mungu. Baraka zao zitalingana na maendeleo
yao.

Kisha, “viumbe vyote ... Hili ndilo “kusudi la rehema la Mungu kwa ajili
ya utawala wa ulimwengu, nyakati zikiwa zimefika — kusudi ambalo Yeye
ameliweka katika nia yake mwenyewe, la kurudisha viumbe vyote, kupata
Kichwa chake kimoja katika Kristo; naam, vitu vya mbinguni na vilivyo juu
ya nchi, kupata Kichwa kimoja ndani yake” (Waefeso 1:9, 10, Weymouth).

Mungu amekuwa akitekeleza mpango huu, umri baada ya umri, kwa karne
nyingi za historia ya mwanadamu. Wakati huo huo, ulimwengu umekuwa
ukijifunza masomo ya lazima kuhusu matokeo ya dhambi. Haya ni masomo
marefu, yenye shida, magumu. Lakini wanatayarisha wanadamu kuthamini
enzi inayokuja. Maajabu ya zama zijazo yatafidia zaidi majaribu ya sasa.

Kisha, ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo itatimizwa — “Katika uzao wako mataifa yote ya dunia yatabarikiwa” (Mwanzo 22:18, 26:4, 28:14).

Bei Mpendwa Imelipwa

Baraka hizo zinalindwa kwa bei yenye thamani, damu ya Yesu, ambaye alikufa ili kumkomboa Adamu na sisi sote kutoka katika dhambi na kifo. Yesu alijitoa mwenyewe kuwa “fidia kwa ajili ya wote” (1 Timotheo 2:6, Mathayo 20:28). “Mwili wangu ... nitautoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu” (Yohana 6:51, Isaya 53:5, 6). “Nautoa uhai wangu ... hakuna mtu anayeninyang’anya ... nautoa mwenyewe” (Yohana 10:17, 18).

Mungu alikuwa Mwenye **Haki** ya kuweka adhabu kwa ajili ya kutotii — **Mwenye Hekima** kuruhusu uzoefu unaohitajika — **Kupenda** kutoa kuachiliwa na fursa mpya ya maisha — na Mungu ana **Nguvu** za kulitimiza. Hizi ndizo sifa nne za Mungu zinazoongoza shughuli zake zote (zinazofaninishwa na ng’ombe, tai, mwanadamu na simba wa Ufunuo 4:7).

Wakati Umefika!

Kwa karibu miaka 4000 Mungu aliwaita “Walioستاهيلي wa Kale,” ambao watakuwa viongozi wa wanadamu wa ulimwengu wakati wa Milenia (Waebrania 11:32-40). Kwa karibu miaka 2000 Mungu amekuwa akichagua “darasa la Bibi-arusi” kutawala pamoja na Kristo kutoka juu (Mathayo 7:14, Ufunuo 3:21, 19:7, 8, 21:2). Kwa sasa, katika miaka hii ya mwisho, “mwito mkuu wa Mungu katika Kristo Yesu” unabaki wazi kwa wote wanaoutaka (Wafilipi 3:14). Tunaingia haya kwa kuyaweka wakfu maisha yetu kwa Mungu. Tunapata tuzo kwa kubaki “waaminifu hata kufa” (Ufunuo 2:10).

Usiku mrefu wa huzuni unakaribia mwisho. “Kilio kinaweza kudumu usiku mmoja, lakini asubuhi furaha inakuja!” (Zaburi 30:5). Tuko kwenye hatihati ya asubuhi hiyo. Utawala wa Miaka Elfu wa Kristo unakaribia upesi.

Ezekieli 46:1 huonyesha katika maono ya kiunabii, malango yatakuwa wazi katika siku ya “sabato” ya miaka elfu moja ya wanadamu, na ulimwengu wote unaweza kuingia malango hayo ili kumkaribia Mungu katika ibada na shukrani. “Siku moja kwa Mungu ni kama miaka elfu, na miaka elfu ni kama siku moja” (2 Petro 3:8).

Crescendo ya Zama

Tayari tuko katika “siku za mwisho.” Kristo yupo ili kusimamia mpito wa enzi. Mpito huu unajumuisha wakati wa taabu ambao haujawahi kutokea katika uzoefu wa mwanadamu — Vita Kuu ya 1914, Mdororo Mkuu, Vita vya Kidunia vya pili, kutikisika kwa himaya za zamani, Vita Baridi, vita vya

kawaida vya ndani, na sasa moto wa ugaidi wa Kiislamu. Haya “maumivu ya kuzaa” ya utaratibu mpya yanaweza kuongezeka, lakini yanaharakisha tu ile Milenia yenye utukufu, na kuchochea hamu ya wanadamu kuitamani.

Enzi ya Injili wito wa wateule kwenye Utukufu wa Mbinguni umekaribia mwisho wake. Pamoja na kufungwa kwake inakuja asubuhi ya kuachiliwa na baraka kwa ajili ya salio la uumbaji unaougua. “Viumbe vinatazamia kwa bidii kufunuliwa kwa wana wa Mungu” (Warumi 8:19).

Hivi karibuni Ufalme uliobarikiwa utaangukia ulimwengu uliochoka, ulio tayari kwa ajili yake. Wakati huu dhambi na mauti vitaanza kutoweka. Ufalme wa Kristo utasimamishwa mwanzoni kupitia Israeli iliyotubu na kurejeshwa, kulingana na manabii (Zekaria 8:20-23, 12:10, 14:3-9, Mika 4:1-4). Hatua kwa hatua, ushawishi wake utaenea na kuingiza mataifa yote.

Shetani atafungwa kwa miaka 1000 (Ufunuo 20:2, 3). Kristo na wateule wake watatawala kama “makuhani wa Mungu” ili kurejesha ulimwengu kwa Muumba wao (Ufunuo 20:6). “Matumaini, na hofu, ya miaka yetu yote,” yakaribia upeo mzuri ajabu!

Maswali ya Kujifunza — (1) Ufalme wa Milenia wa Kristo utadumu kwa miaka mingapi? (2) Ni wangapi kati ya wafu watakaofufuliwa, na ni andiko gani katika Yohana linalotuambia hivyo? (3) Ni andiko gani linalotuambia kwamba “mataifa yote ya dunia” yatabarikiwa? (4) Ni andiko gani linalotuambia kwamba Yesu alitoa uhai wake kuwa “fidia kwa ajili ya wote”? (5) Mungu amekuwa akichagua darasa la “Bibi-arusi” kwa muda gani? (6) Ufalme utasimamishwa kwanza duniani wapi? (7) Shetani atafungwa kwa muda gani, na ni andiko gani linalotuambia? (8) Mioyo na akili zetu zinapaswa kutawaliwa na sifa gani? (9) Jamii ya kanisa itatawala pamoja na Kristo mbinguni wakati wa Milenia, kwa kusudi gani?

Biblia

Kitabu kilichovuviwa — Ushuhuda wa Mungu

Biblia inakuja katika sehemu mbili, Agano la Kale lenye vitabu 39, na Agano Jipya lenye vitabu 27 — jumla ya vitabu 66. Hii inaweza kuwakilishwa katika kinara cha Tabenakulo, ambacho kilikuwa na mapambo 22, kila moja ya sehemu tatu, hivyo 66 jumla (Kutoka 25:31-33).

Katika Agano la Kale kuna sehemu tatu: **Historia** (Mwanzo hadi Esta), **Ibada** (Ayubu hadi Wimbo Ulio Bora), **Unabii** (Isaya hadi Malaki). Waebrania walihesabu vitabu vile vile 39 kuwa ni 22 tu kwa idadi, kwa kuviunganisha tofauti (kwa mfano, manabii wadogo 12 wamefanywa kuwa kitabu kimoja). Hesabu yao ya vitabu 22 inalingana na herufi 22 za alfabeti ya Kiebrania (linganisha Zaburi 119).

Agano Jipya pia lina sehemu tatu: **Historia** (Injili na Matendo), **Mawaidha** (Nyaraka 21), na **Unabii** (Ufunuo). Kati ya Nyaraka hizo, 14 zinatoka kwa Paulo, zikiamriwa kulingana na cheo cha Luther cha kujulikana kwa eklesia iliyoandikiwa. Barua saba zilizobaki zinatoka kwa Petro (2), Yakobo (1), Yohana (3), na Yuda (1).

Biblia Takatifu

Kitabu hiki kina mawazo ya Mungu, hali ya mwanadamu, njia ya wokovu, na furaha ya waumini. Mafundisho yake ni matakatifu, maagizo yake yanafunga, na historia yake ni kweli. Isome ili uwe na hekima, na uifanye kuwa takatifu.

Kristo ndiye somo lake kuu, uzuri wetu muundo wake, na utukufu wa Mungu mwisho wake. Inapaswa kujaza kumbukumbu, kutawala moyo, na kuongoza miguu. Isome polepole, mara kwa mara, kwa maombi. Ni mgodi wa mali, paradiso ya utukufu, mto wa raha, na itadumu milele.

Kusudi la Ukristo

Sababu ya imani, subira, na nidhamu.

Wakristo wako katika mazoezi kwa ajili ya kazi tukufu ya wakati ujao ya kutoa baraka juu ya ulimwengu wote wa wanadamu. Ni ukweli huu uliobarikiwa, wa Kimaandiko unaotoa uhakika kwa maisha ya Kikristo. Majaribio ya imani, nidhamu, na saa za kuhangaika kwa subira katika utumishi wa Bwana, zingepoteza maana yake nyingi ikiwa, mwisho wa njia nyembamba ya dhabihu inapofikiwa, hakuna la kufanya — chochote ila ulegevu wa uvivu.

Maandiko yanatuhimiza tuache ubinafsi na ubinafsi ili mioyo na akili zetu zijazwe na kutawaliwa na upendo. Tunapaswa kumpenda Mungu na sisi kwa sisi kama anavyotupenda sisi. Mungu alionyesha upendo wake kwa zawadi ya Mwanawe kama Mkombozi wetu. Yesu alionyesha upendo wake kwa kutoa uhai wake wa duniani kuwa fidia kwa ajili ya Adamu na jamii yake, iliyohukumiwa kwa sababu ya dhambi. Ikiwa tunachochewa na upendo huo, sisi pia tutafurahia kuwatumikia wengine.

Bila shaka, mojawapo ya shangwe tamu zaidi ya Mkristo inaonyeshwa katika jitihada za kujidhabihu ili kusaidia wengine. Lakini maisha ya sasa ni mafupi. Udhaifu wa kibinadamu ni kilema kinachozuia huduma zetu dhaifu. Karibu kabla hatujatambua, tukio la maisha hueneza vivuli vyake vya giza karibu nasi; na ikiwa Roho wa Mungu na wa Kristo akijaza mioyo yetu tutahisi kwamba utumishi wetu umekuwa mdogo sana, kwamba ikiwezekana tungependa kuendeleza huduma hiyo, na kuiongeza kwa utukufu wa Mungu.

Ni uwezekano wa kufanya hivyo tu ambao Maandiko yanashikilia kama lengo kuu la maisha ya Kikristo. Kanisa la Kikristo, linaloundwa na wafuasi wote wa kweli wa Bwana, litakuwa njia takatifu ya baraka kwa ulimwengu. Mungu alimwahidi Abrahamu kwamba uzao wake ungebariki familia zote za dunia. Kristo na kanisa lake wanaunda ile mbegu iliyoahidiwa (Wagalatia 3:16, 27-29).

Baraka hii ya baadaye ni kazi ya Enzi ya Milenia. Kanisa linashiriki katika “ufufuo wa kwanza” ili liweze kuishi na kutawala pamoja na Kristo (Ufunuo 20:16), kwa ajili ya baraka ya ulimwengu.

Litakuwa ni fursa iliyoje katika enzi hiyo mpya, iliyo karibu sasa, kushiriki pamoja na Kristo kazi ya kuangaza ulimwengu kuhusu mpango wa upendo wa Mungu, kumpa kila mtu fursa ya baraka za maisha na furaha, ambazo Mungu hutoa kupitia ukombozi katika Kristo!

Agano la Ibrahimu

*“Katika uzao wako mataifa yote ya dunia yatabarikiwa”
(Mwanzo 22:18).*

Mojawapo ya ahadi zenye thamani zaidi kwa Wanafunzi wa Biblia ni ahadi ya Mungu kwa Abrahamu kwamba “mataifa yote ya dunia” yangebarikiwa. Hili lingetokea kupitia mzao wa Ibrahimu, ambaye Paulo anasema ni Kristo. “Basi ahadi zilinenwa kwa Ibrahimu na kwa mzao wake, asema... kwa mzao wako, ambaye ni Kristo” (Wagalatia 3:16). Katika mstari wa 29 Paulo anasema wale wanaokuja katika Kristo wamejumuishwa katika uzao huu. “Ikiwa ninyi ni wa Kristo, basi, mmekuwa uzao wa Ibrahimu, na warithi sawasawa na ahadi.”

Baraka hiyo itakuja ulimwenguni wakati wa Milenia. Lakini inaanza na sisi, tulioitwa kwa Kristo wakati wa Enzi hii ya Injili. Sisi ni “watoto wa Abrahamu” ikiwa tuna imani sasa. “Wale walio wa imani, hao ndio wana wa Ibrahimu. Na andiko, lilivyoona tangu zamani ya kwamba Mungu atawahesabia haki, sisi Mataifa, kwa imani ... [yalisema], Katika wewe mataifa yote yatabarikiwa” (Wagalatia 3:7, 8, pia Warumi 4:9-11).

Wakati tabaka la wateule litakapokamilika katika utukufu, ambao unakaribia upesi, ndipo sehemu iliyobaki ya ulimwengu itabarikiwa kupitia Kristo na wateule wake. Vizazi vilivyo hai vitakuwa na fursa ya kwanza. Baada ya hapo, vizazi vyote vilivyopita vitafufuliwa. Shetani atafungwa, na Kweli itawekwa wazi kwa kila mtu (Ufunuo 20:3).

Hata watu wa Sodoma wa kale watafufuliwa, watatubu matendo yao, na kubarikiwa kupitia Israeli wakati wa Milenia. “Sodoma na binti zake watarudi katika hali yao ya kwanza... asema BWANA” (Ezekieli 16:55, 58).

Isaka Anamwakilisha Kristo ... na Sisi

Isaka alikuwa “uzao” halisi wa Abrahamu. Alikuwa mrithi wa mali ya Ibrahimu. Isaka anawakilisha Yesu, “mwana wa pekee” wa Mungu (Yohana 3:16). Lakini sisi pia ni sehemu ya darasa la “Isaka”. “Ndugu zangu, kama Isaka, mmekuwa wana wa ahadi” (Wagalatia 4:28). Yesu ndiye mrithi wa Mungu, lakini sisi ni “washiriki pamoja na Kristo” (Warumi 8:17).

Hatimaye, wote wanaoonyesha imani muhimu watachukuliwa kuwa watoto wa Ibrahimu, “baba wa ... wale waaminio” (Warumi 4:11). Katika Enzi ya Injili ya sasa hii inajumuisha darasa la Kampuni Kubwa. Katika ufufuo, itajumuisha Wastahili wote wa Kale.

Wa kwanza kufikiwa wakati wa Milenia, baada ya Wanastahili wa Kale kuinuliwa, watakuwa taifa la Israeli. Mungu atakapowapigania kama katika siku za kale, dhidi ya majeshi ya Gogu yenye kuvamia, na kuwamiminia roho ya sala, watamgeukia Mungu na kugeuzwa kuwa Masihi wao, Yesu Kristo (Zekaria 14:3, Ezekieli 38:16, 39:27, Zekaria 12:10). Hivyo watakuwa “watoto wa Ibrahimu,” si kwa uzao wa asili tu, bali kwa imani katika Kristo.

Kisha wao pia watakuwa na sehemu ya kubariki “jamaa zote za dunia.” Ingawa ni wasaidizi sana wa watakatifu katika utukufu wa mbinguni, Israeli hata hivyo itakuwa na sehemu muhimu, chini ya uongozi wa Waabudu wa Kale. Israeli itaeneza kwa mataifa baraka ambazo Mungu amekusudia kwa kila mtu katika Ufalme wa Kristo (Mika 4:2).

Watu wanapoitikia habari, kujikabidhi kwa Kristo, na kusaidia kuwapatani-sha wengine, wao pia watakuwa watoto wa imani, “watoto wa Ibrahimu.” “Mwisho wa Milenia, wote wanaotumia imani na utiifu watajulikana kwa Bwana kama uzao wa Ibrahimu. ‘Katika kuwa uzao huo, jamaa zote za dunia watajibariki wenyewe’ ” (*The New Creation*, Dibaji, ukurasa wa ii).

Mfano wa Wake za Ibrahimu

Katika maisha ya Ibrahimu, ambaye ahadi ilitolewa kwake, Mungu alilinganisha masomo ya mafumbo kuhusu agano lake. Wanawake waliozaa watoto wa Ibrahimu, na watoto wenyewe, ni sehemu ya mfano. Kifungu kinachoelezea hili ni Wagalatia 4:22-31.

Sara anawakilisha agano la awali na Ibrahimu. Hajiri anawakilisha Agano la Sheria (Wagalatia 4:24, 25), lililoongezwa kwenye agano la Ibrahimu baada ya miaka 430 (Wagalatia 3:17). Ishmaeli, mwana wa Hagari, anawakilisha taifa la Israeli ambalo lililelewa na agano hilo.

Lakini mtoto wa ahadi alikuja kupitia Sara. Baada ya miaka mingi tasa, Sara alimzaa Isaka. Hilo lawakilisha kwamba ingawa agano la Mungu pamoja na Abrahamu lilionekana kuwa “tasa” kwa karne nyingi, kwa wakati ufaao lilizaa “uzao” wa baraka ulioahidiwa, yaani, Kristo Yesu. Inaendelea kuzaa mabaki ya mbegu hiyo ya kiroho, yaani, “Kanisa” wateule, ambao wameitwa kutawala pamoja na Yesu. “Basi, basi, ndugu, sisi si watoto wa mjakazi [Hajiri], bali wa yeye aliye huru [Sara]” (Wagalatia 4:31).

Ketura

Kifo cha Sara kinawakilisha mwisho wa ahadi ya kiroho - yaani, mwisho wa Enzi ya Injili ya sasa pamoja na “Wito wa Juu” wa upendeleo (Wafilipi 3:14). Baada ya Sara kufa, Abrahamu alimuoa Ketura, ambaye hapo awali alikuwa suria na kuzaa watoto sita (1 Mambo ya Nyakati 1:32, Mwanzo 25:1-4).

Ketura inawakilisha Enzi ya Milenia na wito wake wa kidunia kwa ulimwengu. Wana sita wa Ketura, waliozaliwa alipokuwa suria, wanawakilisha wanadamu, waliozaliwa katika dhambi na “kuundwa katika uovu” (Zaburi 51:5). Ketura alipokuwa mke kamili, hadhi ya wanawe iliinuliwa. Kwa hiyo wakati wa Milenia hadhi ya ulimwengu itainuliwa. Ikiwa wakati huo watakuwa watiifu, watabarikiwa kwa uzima wa milele wakiwa wanadamu duniani.

Waumini waliowekwa wakfu ni wana wa Sara, sehemu ya kiroho ya Agano la Ibrahimu. Ulimwengu utakuwa wana wa Ketura, sehemu ya kidunia ya Agano la Ibrahimu. Kwa hivyo madarasa haya mawili yanatofautishwa kwa uwazi.

Katika Mwanzo 22:17, uzao wa Ibrahimu ulipaswa kuwa kama “nyota za mbinguni” (kiroho) na kama “mchanga wa pwani” (dunia). Sara anawakilisha ahadi za mbinguni, na Ketura anawakilisha ahadi za kidunia.

Maswali ya Somo — (1) Ni Nani Mzao wa Ibrahimu katika Wagalatia 3:16? (2) Ni nani aliyeongezwa katika Wagalatia 3:29? (3) Ni agano gani linalowakilishwa na Hajiri? (4) Sara anawakilisha sehemu gani ya agano la Abrahamu? (5) Ni sehemu gani ya agano la Abrahamu inayowakilishwa na Ketura?

Kurudi kwa Kristo

“Nasimama mlangoni nabisha; mtu akiisikia sauti yangu, na kufungua mlango, nitaingia kwake, na ... kula pamoja yeye, na yeye pamoja nami” (Ufunuo 3:20).

Wakati fulani, watu wanapojua kwamba Ufalme wa Milenia umekaribia, wanafikiri kwamba hiyo itakuwa alama ya Kurudi kwa Kristo.

Hii sivyo ilivyo. Kurudi kwa Kristo kunatangulia Ufalme wa Milenia kwa miaka mingi. Kristo tayari amerudi kama mtawala asiyeonekana, wa kiroho wa wakati ujao. Kwa sasa anawakusanya wateule wake kwenye thawabu yao ya mbinguni, na kusimamia kipindi cha mpito ambacho tayari kimeanza.

Kristo alirudi mwaka wa 1874, mwanzoni mwa “Mavuno,” au kipindi cha mwisho, cha Enzi ya Injili ya sasa. Wanafunzi wa Biblia wamejua hilo kwa zaidi ya karne moja. Ishara kwamba Kristo amerudi zinatuhusu sisi. Wakristo wengi hawajui hili, kwa sababu wanadhani ishara zinaonyesha ujio wa Kristo upesi - ambapo kwa hakika zinaonyesha ushawishi wa Kristo baada ya kurudi kwake.

Kusudi la Majilio ya Pili

Kusudi ambalo Yesu anarudi kwa ajili yake ni kuanza kazi ya Mavuno, kuwakusanya watakatifu wake kwenye utukufu, na kusimamisha Ufalme wake wa Milenia. Mavuno ya Enzi ya Injili ya sasa inafanuliwa katika Mathayo 13:39 kama *suntelia* (neni la Kiyunani), au kipindi cha mwisho, cha enzi (*aionos*).

Maneno mawili ya Kigiriki yaliyoangaziwa yana maana. Tukisoma “mwisho wa ulimwengu” (kama King James) mtu anaweza kupata maoni yasiyofaa kwamba mavuno yanarejelea mwisho wa ghafula wa ulimwengu. Lakini kifungu kinamaanisha kuwa mavuno ni kipindi cha mwisho cha enzi - kipindi ambacho tayari kimeanza. Katika kipindi cha sasa cha “Mavuno”, matunda ya enzi “yanavunwa” au kukusanywa, ili kuanza hatua inayofuata ya Mpan-go wa Mungu.

Kulikuwa na Mavuno ya Wakati wa Kiyahudi, pia. Ilianzia kwa Lord’s First Advent (alipobatizwa mwaka wa 29 AD), hadi uharibifu wa Yudea na Yerusalem na majeshi ya Kirumi wakati wa miaka saba ya Vita vya Rumi, kutoka 66 hadi 73 AD.

Miaka arobaini baada ya 29 AD, katika vuli ya 69 AD, Wayahudi waliadhimisha Siku ya Upatanisho katika hekalu lao kwa mara ya mwisho. Katika

mwaka ulioanza (miaka ya Kiyahudi huanza katika vuli), Hekalu lilichomwa moto na Yerusalemu iliharibiwa. Wayahudi waliotawanyika walikusanyika kwa ajili ya kusimama mara ya mwisho huko Masada, ambayo ilianguka mwaka wa 73 AD — miaka arobaini baada ya Yesu' kusulubiwa mwaka 33 AD.

Hivyo mavuno hayo yalidumu miaka 40 (kutoka 29 hadi 69), au kwa kipimo kingine, miaka 44 (kutoka 29 hadi 73). Kipindi hicho cha mavuno kiliona kuenea kwa Injili kati ya watu wa Kiyahudi, hadi hukumu ilipoangukia Israeli kama Yesu alivyotabiri (Yohana 4:35-38, Mathayo 23:34 hadi 24:2, pia 10:23).

Mavuno ya Enzi ya Injili ni kazi kubwa kuliko mavuno ya Enzi ya Kiyahudi. Inashughulikia ulimwengu wote wa Kikristo, badala ya Waisraeli tu. Wakati unaoruhusiwa kwa kazi hii kubwa ni mrefu zaidi. Tangu kurudi kwa Bwana katika **1874**, hadi Ufalme wa Kristo utakaposimamishwa mwishoni mwa Mavuno.

Yesu alikuwepo ili kuanzisha mavuno ya Enzi ya Kiyahudi, na Yesu sasa yuko kwa ajili ya mavuno ya Enzi ya Injili. “Tazama, wingu jeupe, na juu ya wingu hilo ameketi mmoja kama Mwana wa Adamu, mwenye taji ya dhahabu juu ya kichwa chake, na katika mkono wake mundu mkali” (Ufunuo 14:14). Andiko hili linaonyesha Yesu akiwa mvunaji mkuu wa kazi ya sasa ya mavuno.

Kama inavyofafanuliwa katika Mathayo 13:24-30, 36-43, Mavuno ni wakati wa kutenganisha watu wa Mungu na magugu, au Wakristo wa uwongo, kwa “mundu” wa kweli — uelewevu wa “Mpango wa Enzi” wa Mungu. Matokeo ya mwisho, baada ya kazi ya kutenganisha, ni kuleta ngano ghalani. Yaani, kuwaleta watu wa Bwana kwenye makao yao ya mbinguni katika Ufufuo wa Kwanza (Ufunuo 20:6).

Kuwakusanya watu wa Bwana kwa “mundu” wa Ukweli kuliendelea kwa miaka mingi, tangu Vuguvugu la Ukweli¹ lilipoanzishwa katika miaka ya 1870.

Asili ya Majilio ya Pili

Yesu alikuwa mwanadamu alipokuwa duniani, lakini baada ya kufa, alifufuliwa siku ya tatu kama kiumbe cha utukufu, wa mbinguni, wa kimungu - wa pili kwa Baba yetu wa Mbinguni katika ukuu, adhama, na heshima. Yesu si mwanadamu tena. Kama viumbe wote wa roho, yeye haonekani kwa macho ya wanadamu.

Yesu alipofufuliwa kutoka kwa wafu, ilihitajiwa ajivike mwili ili kujionyesha kwa wanafunzi wake, ili kuthibitisha kwamba yu hai tena. Kusudi lake

(1) “Harakati ya Ukweli” pia nyakati nyingine huitwa “Harakati ya Wanafunzi wa Biblia.” Historia ya harakati hii iko katika Toleo maalum la Historia la jarida la *The Herald of Christ's Kingdom*. Toleo hilo linapatikana kwa ombi katika tovuti ya **Heraldmag.org**.

lilipoisha kwa ziara yoyote ile, Yesu alivua mwili, na kutoweka mbele ya macho yao.

Sasa, ingawa Yesu amerudi, hatumwoni kwa njia ya kimwili, sawa na vile tusiwaoni malaika. Wala ulimwengu wa wanadamu hautamwona Yesu kwa macho ya kimwili wakati wa Milenia. Hata hivyo, ‘watamwona’ katika maana ya kwamba wataelewa kwamba yeye ndiye Mfalme mpya wa Dunia, anayetawala kutoka mbinguni ili kubariki ulimwengu katika miaka 1000 ya kurudishwa.

Wakati fulani Ayubu alisema hivi kumhusu Yehova, “Nimesikia habari zako kwa kusikia kwa masikio, lakini sasa jicho langu linakuona” (Ayubu 42:5). Alimaanisha kwamba “alimwona” Mungu kupitia uzoefu, imani, na subira. Hakumwona Mungu kimwili, kwa kuwa “hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote” (Yohana 1:18).

Vivyo hivyo, Isaya aliposema “utukufu wa Yehova utafunuliwa, na wote wenye mwili watauona pamoja” (Isaya 40:5), “kuona” ni kwa njia ya sitiari. “Watauona” utukufu wa Mungu kupitia matendo yake makuu. Kwa njia iyo hiyo, Israeli (na baadaye ulimwengu) “watamwona Mwana wa Adamu akija katika mawingu ya mbinguni pamoja na nguvu na utukufu mwingi,” kupitia hukumu ya tukio la Har-Magedoni (Mathayo 24:30, ona pia 2 Wathesalonike 1:7, 8).

Wakati wa Milenia, Shetani atafungwa na uwezo wake ulioporwa utakomeshwa. Kisha Yesu atatawala kwa ajili ya baraka za ulimwengu. Lakini Yesu, kama kiumbe, atakuwa asiyeonekana kwa macho ya ulimwengu, kama Shetani amekuwa kwa miaka 6000 (Ufunuo 20:13).

Kwa sababu Yesu’ kurudi hakuonekani, tunaambiwa tutazame ishara, tulinganisha unabii na matukio ya ulimwengu, ili kufahamu uwepo wa Kristo baada ya kurudi kwake. Ni lazima tusikilize “kubisha” kwa unabii na “kumfungulia” Yesu kupitia kujifunza Maandiko, ili “kula” pamoja naye kwenye Ukweli wa Sasa wakati wa kipindi hiki cha Mavuno.

Ishara Tatu

Kuna ishara tatu za msingi kwamba Kristo amerudi. **(1)** Sikukuu ya ukweli na ufahamu, baada ya kipindi cha giza cha Enzi ya Injili. Luka 12:35-37 inathibitisha kwamba sikukuu hii inakuja baada ya Yesu’ kurudi. Inafurahiwa na wale wanaosikia “kubisha” na kisha “kumfungulia” kupitia masomo na uchunguzi.

“Iweni kama watu wanaomngojea Bwana wao ... ili ajapo na kubisha, wamfungulie mara, Heri watumishi wale ambao Bwana ajapo atawakuta wanakesha ... atajifunga na kuwaketisha chakulani, na kutoka nje na kuwatumikia.” Aha-di hiyo hiyo imetolewa katika Ufunuo 3:20, andiko linaloongoza makala hii.

Katika Ufunuo, muktadha ni ujumbe kwa makanisa saba, hatua saba za Kanisa moja la kweli kupitia Enzi ya Injili. Kwa kanisa la nne, wakati wa

enzi za giza, Yesu alisema “ulicho nacho tayari kishike sana, **hata** nitaka-pokuja” (Ufunuo 2:25). Kwa kanisa la tano, wakati wa Matengenezo, alihitaji zaidi. “Tubu” (marekebisho), vinginevyo “**nitakuja** kwako kama mwizi” (Ufunuo 3: 3). Kwa kanisa la sita anasema, “Tazama, naja **upes**i” (Ufunuo 3:11). Lakini kwa kanisa la saba, leo, anasema “Tazama, **nasimama mlan-goni**, nabisha” (Ufunuo 3:20).

Yesu haji, yupo. Ni kwa ajili yetu sisi kuitikia, kujifunza Ukweli, na “kupaka macho [yetu] dawa ya macho, ili [tu]one” Mpango wa Mungu wa Nyakati (Ufunuo 3:18). Ishara hii, Ukweli wa Sasa, imekuwa wazi kwa watakatifu tangu miaka ya 1870. Hivyo ni lazima sasa tuwe katika *parousia*, au uwepo, wa Mwana wa Adamu.²

(2) Ishara ya pili kwamba Yesu amerudi, na yupo, ni kurejeshwa kwa Israeli (Matendo 1:6, 3:21). Kukusanywa tena kwa Israeli kulianza na Koloni la Kiyahudi Petah Tikvah, mnamo 1878. Katika mwaka huo, Baraza la Ma-taifa la Berlin lilitoa mkataba kufuatia vita vya Russo-Turkish. Tokeo moja lilikuwa kwamba watu wote katika Milki ya Ottoman wangukuwa na ulinzi sawa wa Sheria. Hiyo ilimaanisha kuwa Wayahudi kwa mara nyingine tena wangeweza kununua ardhi huko Palestina. Walifanya hivyo, na wakaanza kukaa tena.

(3) Ishara ya tatu kwamba Yesu amerudi ni Wakati wa Shida. Hii ilianza na Vita vya Kwanza vya Ulimwengu, iliendelea hadi Vita vya Kidunia vya pili, na itaisha na Har-Magedoni wakati ujao. Danieli 12:1 inatuambia “wakati wa taabu” unafuata msimamo wa “Mikaeli,” Bwana wetu Yesu.

Miaka arobaini baada ya Yesu’ ujio wa kwanza, ulianza mwaka wa Kiyahudi ambapo Yerusalemu iliharibiwa na Warumi. Miaka arobaini baada ya Yesu’ pili ujio wa **1874**, ilianza Vita vya Kwanza vya Kidunia mnamo 1914, na kuanzisha Wakati wa Shida.

Kutokuelewana

Sababu kuu ambayo wengine wanasitasita kutambua kurudi kwa Bwana wetu ni kutoelewa 1 Wathesalonike 4:16, 17. Wanadhani kifungu hiki kina-maanisha kwamba wakati Kristo atakaporudi, watakatifu wanachukuliwa kwenye utukufu wote pamoja, kwa dakika moja. Kwa hivyo ikiwa ndugu waliowekwa wakfu bado wako hapa, katika mwili, basi, wanafikiri, Kurudi kwa Kristo lazima bado kutakuwa wakati ujao.

(2) Neno la Gikiriki *parousia* linamaanisha “kuwapo.” Imetafsiriwa kwa usahihi katika Wafilipi 2:12. Katika sehemu nyingi kati ya hizo 23 linaonekana katika Agano Jipya, limetafsiriwa vibaya “kuja” - lakini linamaanisha “kuwapo” katika kila hali. Rotherham, Kingdom Interlinear, Emphatic Diaglott, na RVIC daima hutafsiri neno “kuwa-po,” na wengine huliweka kando. *Parousia* inaonekana katika Mathayo 24:3, 27, 37, 39, 1 Wakorintho 15:23, 1 Wathesalonike 2:19, 3:13, 4:15, 5:23, 2 Wathesalonike 2:1, 8, Yakobo 5:7, 8, 2 Petro 2:2, 1, 1 Yohana 1.

Hata hivyo, kifungu hicho hakimaanishi hivyo. Katika mstari wa 13, Paulo anawafariji Wathesalonike kuhusu ndugu ambao walikuwa wamekufa tayari. Katika mstari wa 14 Paulo anaeleza kwamba kama vile Mungu alivyo-mleta Yesu kutoka kwa wafu, ndivyo Mungu atakavyowaleta wale ndugu waliokufa kwa muda mrefu kutoka kwa wafu pia, pamoja “pamoja” na Yesu.

Neno “pamoja” ndilo neno muhimu. Yesu alifufuliwa karibu miaka 2000 iliyopita, lakini ndugu hao waliokufa hawangefufuliwa hadi mwisho wa enzi — karne nyingi baada ya Yesu. Kwa hiyo ni jinsi gani Mungu anawarudisha kutoka kaburini pamoja “pamoja” na Yesu? Neno hili “pamoja na,” neno la Kigiriki jua, linatumika hapa kumaanisha tukio lile lile, lakini si kwa wakati mmoja. Imetumika kwa njia hii pia katika 2 Wakorintho 4:14. “Yeye [Mungu] aliyemfufua Bwana Yesu [kutoka kwa wafu] atatufufua sisi nasi pamoja na [jua] Yesu” (2 Wakorintho 4:14).³ Tunafufuliwa “pamoja” na Yesu katika tukio lile lile, lakini si kwa wakati mmoja.

Mfano mwingine uko katika Wakolosai 2:13. “Ninyi mlikuwa mmekufa kwa sababu ya dhambi zenu ... amewahusha [Mungu] pamoja naye [Yesu], akii-sha kuwasamehe ninyi makosa yote.” Tunahushwa “pamoja” na Yesu, lakini si kwa wakati mmoja. Yesu alifufuliwa kabla ya wengine “kuhushwa” kupitia imani katika damu yake.

Katika Wathesalonike, Paulo anaeleza kwamba wale walio “hai na kuba-ki” wakati wa kuwapo kwa Kristo hawawatangulii wengine — kinyume chake tu. Wafu katika Kristo hufufuka kwanza, na baadaye [Kigiriki, epeita] sisi tulio hai na tunaosalia [baada ya kurudi kwa Bwana] tunanyakuliwa kama wao, tunapokufa. Tunashiriki uzoefu sawa “nao”, lakini si kwa wakati mmoja.

When Did Christ Return?

The date accepted by most Bible Students is **1874**. We could only know such a date through a time prophecy. We treat this in the next article, and explain how this date comes from the 1335 years of Daniel 12:12.

(3) King James says “by,” from the Greek word *dia*. Better manuscripts show *sun* rather than *dia* in this text. Thus “with” in NASB, NIV, Phillips, Weymouth, Rotherham, Kingdom Interlinear.

Study Questions — (1) In what year did Christ return? (2) What is the ending period of the Gospel Age called? (3) Is Jesus visible, or invisible? (4) What are the three signs of Christ’s presence? (5) When were the saints of past centuries raised? (6) What does the Greek word *parousia* mean? (7) The date 1874 comes from what text in Daniel?

Unabii wa Wakati

“Yule mtu aliyejaa kitani ... aliapa kwa yeye aliye hai milele ... itakuwa kwa wakati, na nyakati mbili, na nusu” (Danieli 12:7).

Biblia imejaa unabii. Wakati fulani, unabii huo unajumuisha vipindi maalum vya wakati, ukitoa umaalum wa ajabu na usahihi wa utabiri. Hilo linatoa muhuri wa mamlaka ambayo haina kifani katika maandishi ya vitabu vingine vitakatifu vinavyojulikana sana, kwa kuwa ni Mungu pekee anayejua wakati ujao kikweli. “Mimi ni Mungu, wala hapana kama mimi, nitangazaye mwisho tangu mwanzo, na tangu zamani za kale mambo yasiyotendeka bado” (Isaya 46:9, 10).

Kuna unabii kadhaa wa muda mfupi, unaojumuisha vipindi kutoka siku chache hadi miaka 70. Hapa kuna mifano 12: Hesabu 14:33, 2 Wafalme 7:1, 8:1, 20:6, 1 Mambo ya Nyakati 21:12, Isaya 7:8, 8:4, 16:14, 21:16, 23:15, Yereimia 25:11, 29:10.

Lakini zile zinazochukua karne ndani ya mawanda yao ya kinabii ndizo za upendezi wa pekee. Ufunguo wa unabii kwa kiwango hiki ni kanuni ya siku kwa mwaka. Kwa mfano, katika Danieli 9:24 kuna unabii wa “majuma” 70, ambayo yangekuwa siku 490. Inatuchukua kutoka siku za Ezra, ambaye alirejesha Yerusalemu kuanzia mwaka 458 AD, hadi kusulubishwa kwa Kristo Aprili 3, 33 AD — muda wa miaka 490.

“Ufunguo” huu unaonekana waziwazi katika Hesabu 14:34, “kila siku kwa mwaka mmoja,” na Ezekieli 4:6, “Nimekuweka wewe kila siku kwa mwaka mmoja.” Wanafunzi mashuhuri wa unabii kwa karne kadhaa ambao walitambua na kutumia ufunguo huu, ni — Walter Brute, Martin Luther, Napier, Fleming, William Whiston, Isaac Newton, Hales, John Aquila Brown, William Miller, H Grattan Guinness, E B Elliott, Charles Russell — wengine wengi wanaweza kuongezwa.

Miaka 1260

Unabii uliosisitizwa zaidi ni ule wa miaka 1260 hivi. Inaonekana mara saba katika Maandiko - mara mbili katika Danieli na mara tano katika Ufunuo (Danieli 7:25, 12:7, Ufunuo 12:14, 11:2, 13:5, 11:3, 12:6). Inaitwa tofauti mara 32 (miaka), miezi 42, na siku 1260. Wote ni kipindi sawa — miaka 1260.

Unabii huu unazungumza juu ya mfumo wa kidini wa Kikristo ulioasi, unaoatawala kutoka Roma, ukitawala Ulaya kwa karne nyingi. Mfumo mmoja tu unafaa maelezo haya, yaani Kanisa Katoliki la Kirumi.

Isaac Newton alidhani miaka hii ingefungwa karibu karne moja baada ya wakati wake. Msaidizi wa wakati wake, Robert Fleming, aligundua kutoka kwa unabii kwamba mamlaka ya Upapa yangevunjwa na machafuko huko Ufaransa, katika miaka ya 1790. Baada ya Mapinduzi ya Ufaransa, mahitimisho haya yaliunda mojawapo ya misingi ya vuguvugu la Waadventista ambalo lilienea katika Ukristo wa Kiprotestanti katika nusu ya kwanza ya miaka ya 1800.

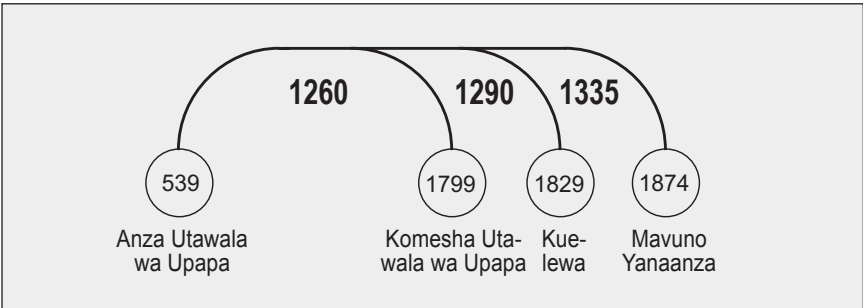
William Miller, kiongozi wa Vuguvugu la Waadventista, aliweka tarehe 538 hadi 1798 kwa kipindi hiki. Tarehe hizi bado zinadumishwa na kipande kikubwa zaidi cha harakati hiyo, Waadventista Wasabato. Wanafunzi wa Biblia hurekebisha tarehe hizo kwa mwaka mmoja, hadi 539 na 1799.

Mwaka wa 539 ulishuhudia kuibuka kwa Papa kwa ushawishi wa kisiasa wakati maadui zake wa Gothic waliposhindwa katika anguko la mji mkuu wao Ravenna. Mnamo 1799 Upapa ulitikiswa kwa kifo cha papa kama mateka wa Napoleon, ambaye alikataa kuruhusu kuchaguliwa kwa mrithi. Hata Upapa unatambua 1799 kama nadir (hatua ya chini kabisa) ya Upapa katika nyakati za kisasa. Upapa ungepata nafuu kwa kiasi fulani, kisha kuteseka na vikwazo vingine, na kutotawala tena mataifa. Miaka 1260 ya mamlaka yake ilifungwa mnamo 1799.

1290, 1335 Miaka

Lakini huu ulikuwa mwanzo tu. Danieli 12:11 inaongeza unabii wa miaka 1290, na mstari wa 12 unaongeza mmoja wa miaka 1335 - ambayo ilifunga miaka 30 na 75, kwa mtiririko huo, zaidi ya 1799. Ya kwanza inatupeleka hadi 1829, wakati “wenye hekima” wangeelewa unabii wa wakati unaofunuliwa wa Danieli. Ya pili inatupeleka hadi 1874, wakati wa Kristo’s *parousia*, na mwanzo wa Mavuno — kipindi cha mwisho cha Enzi ya Injili ya sasa.

Kwa umuhimu wa tarehe hizi, tafadhali tazama makala “1874” katika toleo la Novemba-Desemba 2003 la *The Herald* (www.HeraldMag.org). Pia yanashughulikiwa kirefu katika Buku la Tatu la “Studies in the Scriptures,”

yenye kichwa Ufalme Wako Uje, sura ya 2 na 3. Wanafunzi wa Biblia kwa zaidi ya miaka mia moja wamefahamu unabii huo kwa ukaribu, na utimizo wao katika 1799, 1829, na 1874, mtawalia.

Miaka 2520

Katika miaka ya mapema ya 1800, labda iliyoletwa katika Eventide na John Aquila Brown, ilikuwa ni utambuzi kwamba zile “nyakati saba” za wazimu wa Nebukadreza, zilizorekodiwa katika Danieli sura ya nne, zinawakilisha “miaka” saba ya kiunabii ambamo milki za Mataifa zingekuwa na mamlaka. Wangetawala ulimwengu, na haswa, watu wa Danieli’ Israeli, kwa miaka 2520. Kwa maana ikiwa “nyakati” 32 ni miaka 1260, basi “nyakati” 7 itakuwa miaka 2520.

Kipindi hichohicho kinapendekezwa katika Mambo ya Walawi 26, ambapo Musa alionya kwamba ikiwa Israeli wangekosa kumtii Mungu, wangevumilia mateso ya kitaifa ya nyakati “saba,” mapigo, au vipindi (mistari ya 18, 21, 24, 28).

Babiloni, Umedi, Ugiriki, na Rumi (na waandamizi wake) walitawala kwa “nyakati saba,” kipindi kilekile ambacho Israeli ingeadhibiwa, iwe chini yake. Katika Danieli na Mambo ya Walawi zote mbili, nyakati saba zilizo-tabiriwa zimerudiwa mara nne (Danieli 4:16, 23, 25, 32) — labda ikidokeza kwamba falme nne zingetawala.

Kuna miunganisho mingi zaidi kati ya vifungu hivi viwili, Danieli 4 na Mambo ya Walawi 26. Inatosha kusema kwamba miaka 2520 huko ilitabiriwa kutoka kwa ushindi wa Babeli wa Israeli hadi kutolewa kwake kutoka kwa Ufalme wa Ottoman wakati wa Vita Kuu ya 1914. Ushindi wa Babeli ulichukua miaka minne, kutoka 607 KK hadi 603 Vita Kuu ya miaka minne 1 KK, na kukombolewa kwa Israeli kutoka 1 KK. 1918 — miaka 2520 tu baadaye.

Kisha Uingereza ikachukua ulinzi wa Ardhi takatifu. Katika “Azimio la Bal-four” walitangaza nia yao ya kuifanya Palestina kuwa nchi ya kitaifa kwa watu wa Kiyahudi. Kwa kufaa na kuanza, hatimaye Israeli ikawa taifa huru. Agizo la Umoja wa Mataifa lilianza kutumika mnamo Mei, 1948.

Miaka 2300

Danieli 8:14 inatuambia kwamba tabaka la “patakatifu” — darasa la Kanisa (1 Wakorintho 3:16) — lingetakaswa kutokana na unajisi wa mafundisho baada ya miaka 2300. Inaaminika kuwa kipindi hiki kilianza mwaka ule ule miaka 490 ya Danieli sura ya tisa ilipoanza. Mwaka huo ulikuwa 458 KK. Kwa hivyo miaka 2300 ilifungwa mnamo 1843.

1843 ulikuwa mwaka wa matarajio kwa Vuguvugu la Waadventista. Katika crescendo inayoongoza kwa mwaka huu, shughuli na utafiti uliochochewa na matarajio yao ulikuwa wa kushangaza. Mafundisho ya kale ya unajisi yaliyodumu kutoka kwa Upapa yalitambuliwa.

Maoni bora yalibadilisha. Kwa mfano - kwamba wafu hawatateswa, lakini wanalala kwa amani hadi ufufuo. Kwamba Yesu alifanyika mwili na akafa ili kutukomboa. Kwamba “tumaini kuu” kwa ulimwengu huanza wakati enzi hii inapofungwa. Imani hiyo katika Kristo inapaswa kuambatanishwa na kujiweka wakfu kibinafsi na ukuzaji wa tabia.

Kweli zilizo katika utakaso huu baadaye zingeungana katika Mpango wa Kimungu wa Enzi tulio nao leo, mwishoni mwa miaka 1335. Lakini utambuzi wa utakaso wa makosa mbalimbali ulifikia kilele mwaka wa 1843.

Mambo Saba ya Mwisho ya Unabii

33	Kifo cha Kristo (miaka 490)
1799	Mwisho wa mamlaka ya Upapa (miaka 1260)
1829	Kufunguliwa kwa unabii wa Danieli (miaka 1290)
1843	Utakaso wa makosa ya zamani (miaka 2300)
1874	Mavuno ya Enzi ya Injili (miaka 1335)
1914	Kumaliza adhabu ya kitaifa ya Wayahudi (miaka 2520)
1948	Uhuru wa Israeli kurejeshwa

Mungu’ Anaongoza Katika Unabii wa Wakati

Hivyo hatua kwa hatua, kupitia Mpango Wake wa Nyakati, Mungu hutoa alama za wakati zinazoelekeza njia kuelekea Milenia. Wasifu wetu wa tarehe hizi hapa ni mfupi, ikilinganishwa na wingi wa nyanzo zilizoandikwa juu ya mada hiyo katika karne za hivi karibuni.

Leo tunayo mwangaza wa tafiti hizo zote. Kupita kwa miaka kwenye “njia ya wenye haki,” kama ilivyoahidiwa, kumezidi kung’aa, na kumeongeza mwelekeo wetu (Mithali 4:18).

Miaka 7000

Miaka 6000 kutoka kwa Adamu, pamoja na Milenia ya miaka elfu, inatupa jumla ya miaka 7000 kutoka Paradiso Iliyopotea katika Edeni, hadi Paradiso Iliyorejeshwa. Miaka hii 7000 inafanyiza “siku” ya wakati, siku ya saba ya uumbaji, ambayo Mungu “alipumzika” kutokana na uumbaji wa vitu vya kawaida.

Sawa na siku zingine za uumbaji, siku ya saba ina “jioni” ikifuatwa na “asubuhi,” nusu ya pili ya “siku” ya miaka 7000. “Asubuhi” hii - miaka 3500 ya pili - imeangaziwa na tarehe saba zilizowekwa alama katika unabii, kuelekea Milenia.

Ufalme Unakaribia

Kusimamishwa kwa Ufalme wa Mungu kumekaribia. Ni wakati muafaka kwa watu wa Bwana kufahamu mambo mahususi, kwa kadiri kwamba maslahi na hamu yao inawasukuma kufanya hivyo.

Je, tunatamani kila miale ya mwanga kutoka juu? Je, tumeomba, kutoka moyoni, “Ufalme Wako uje, Mapenzi Yako yafanyike duniani kama huko mbinguni”? (Mathayo 6:10). Ikiwa ndivyo, basi “lazima tuhisi kupendezwa na maisha zaidi” katika ufalme huu, na kuwa na “kuvutia sana katika ukweli, wakati, na namna ya kuanzishwa kwake” (*Thy Kingdom Come*, ukurasa wa 19).

Maswali ya Funzo — (1) Ni miaka mingapi imeonyeshwa katika Danieli 9:24? **(2)** Unabii wa nyakati tatu katika Danieli sura ya 12 una urefu gani? **(3)** Walianza mwaka gani? **(4)** Je, urefu wa miaka 2520 unahesabiwaje? **(5)** Ni andiko gani katika Danieli sura ya nane linalozungumzia ile miaka 2300?

Ufunuo

Zamani (zama za Injili) • Sasa (Mavuno) • Wakati Ujao (Ufalme)

Ufunuo ni kitabu kirefu, kitabu cha fumbo. Lakini imekusudiwa kutujulisha (Ufunuo 1:1). Ufunguo mmoja ni kutambua mpangilio wa kitabu hiki. Iko katika sehemu tatu: Enzi ya Injili, Mavuno, na Ufalme. Sehemu hizi zinaingiliana kwa sehemu.

Sehemu ya Kwanza, Enzi ya Injili (sura ya 1-13)

- Utangulizi, sura ya 1
- Makanisa saba, sura ya 2-3
- Mandhari ya kiti cha enzi, sura ya 4-5
- Mihuri saba, sura ya 6-7
- Baragumu saba, sura ya 8-11
- Muhtasari wa kanisa la kweli (mwanamke), sura ya 12
- Muhtasari wa makanisa ya uwongo (Mnyama na Nabii wa Uongo), sura ya 13

Sehemu ya Pili, Mavuno (sura ya 14-19)

- Utangulizi, sura ya 14
- Hukumu saba, au mapigo, sura ya 15-16
- Muhtasari wa kanisa la uwongo (kahaba), sura ya 17
- Hukumu ya kanisa la uwongo, sura ya 18
- Ndoa ya Kanisa la Kweli, na hukumu ya mwisho ya makanisa ya uongo, sura ya 19

Sehemu ya Tatu, Ufalme (sura ya 20-22)

- Kufungwa kwa Shetani, utawala wa Kristo na Watakatifu kwa miaka 1000, Ufufuo na baraka za ulimwengu — yote katika sura ya 20 (sehemu mbili zinazolingiliana, mistari 1-10, 11-15)
- Yerusalemu Mpya, linalofananisha Ufalme wa Milenia, sura ya 21-22

Chati ya Zama

Utafiti wa Kuonekana wa Mpango wa Kimungu

Kwenye ukurasa unaofuata kuna mchoro unaojulikana na Wanafunzi wa Biblia kuwa “Chati ya Enzi.” Hapa tunaelezea kwa ufupi. (Kwa maelezo kamili, ona Sura ya 12 ya *The Divine Plan of the Ages*.)

Chati hii inaonyesha Mpango wa Mungu kwa wanadamu. Ina vipindi vitatu kuu: “Ulimwengu Uliokuwepo” (2 Petro 3:6), “Ulimwengu Mwovu wa Sasa” (Wagalatia 1:4), na “Ulimwengu Ujao” (Waebrania 2:5, 2 Petro 3:13).

Ulimwengu Uliokuwa

Kipindi cha kwanza, kilichodumu kwa miaka 1656, kiliisha na Gharika, na kuokoa Nuhu tu, mke wake, wanawe watatu na wake zao (1 Petro 3:20). Mbio zetu wakati huo zilikuwa karibu na ukamilifu, nguvu zaidi za afya — waliishi mara kwa mara miaka 700, 800, au 900. Pengine uwezo wao wa kiakili uliboreshwa vivyo hivyo ikilinganishwa na sisi leo. Baada ya Gharika, maisha ya wanadamu yalipungua haraka hadi kuishi miaka mia moja ikawa nadra. Inavyoonekana mazingira ya Dunia yalibadilishwa katika maafa ya mafuriko, na kuruhusu mionzi zaidi kutoboa angahewa, na kudhoofisha dutu yetu ya urithi hatua kwa hatua.

Mwanzo 6:14, 2 Petro 2:4, na Yuda 6 hutuambia kwamba baadhi ya malaika kabla ya gharika walijivika miili ya kibinadamu na kuzaliana na wanadamu, wakatokeza uzao mchanganyiko ambao haukusudiwa na Mungu. Haya, pamoja na upotovu wa asili wa ulimwengu, vilileta uovu na jeuri (Mwanzo 6:12). Mungu aliona ni vyema kuwaondoa katika gharika, na kuijaza tena Dunia kupitia familia ya Nuhu.

Hata hivyo, mamilioni ya jamii ya Adamu walioangamia katika gharika hawajasahaulika. Wanalala katika kifo, wakingojea ufufuo wakati wa Milenia (Yohana 5:28, Matendo 24:15). Watarudi kwenye ulimwengu wa uadilifu, na kila kitu kikiwa na manufaa kwa maendeleo yao.

Gharika ilitoa somo kwa vizazi vyote, kwamba Mungu, ingawa anavumilia kwa muda mrefu na ni mwenye rehema, hataruhusu uovu uendeleo. Mwishoni mwa Ufalme wa Kristo wa miaka 1000 kutakuwa na hukumu ya mwisho, na wote walio na mwelekeo mbaya wataangamizwa (Ufunuo 20:7 na kuendelea). Uharibifu huo utakuwa wa milele.

Ulimwengu Mwovu wa Sasa

Enzi hii ya pili imegawanywa katika enzi tatu - Enzi ya Patriaki, Enzi ya Kiyahudi, na Enzi ya Injili. Wakati wa Enzi ya Mababu, Mungu alishughulika na watu binafsi kama vile Noa, Shemu, na wengine. Kadiri wakati ulivyo-pita, Mungu alimchagua Abrahamu mwaminifu kwa kusudi la pekee. Kwa Ibrahimu, mwanawe Isaka, na mwanawe Yakobo, Mungu alitoa ahadi za agano zito, zilizofungwa kwa kiapo, kwamba Mungu angebariki “jamaa zote za dunia” kupitia uzao wa Abrahamu (Mwanzo 28:14).

Mababu hawa watatu — Ibrahimu, Isaka, Yakobo — ndio tunaowafikiria mara nyingi kama waliopendelewa na Enzi ya Uzalendo. Hata hivyo, kulikuwa na wacha Mungu wengine wa imani pia, katika karne nne tangu gharika hadi kwa Ibrahimu, na kufuatia (Mwanzo 14:18).

Yakobo alipokufa, Mungu hakuchagua mwana mmoja tu, bali wana wote 12, kupokea baraka zake za pekee. “Agano alilofanya na Ibrahimu ... [Yeye] alithibitisha kwa Israeli kuwa agano la milele” (1 Mambo ya Nyakati 16:16, 17). Ndivyo ilianza Enzi ya Kiyahudi, kwa kuwa wana 12 wa Yakobo wali-kuwa baba za taifa la “Israeli.”

Yesu alipotokea kama mwokozi wa ulimwengu, mpakwa mafuta wa Israeli, alifungua Enzi ya Injili. Hii ilikuwa tofauti sana kuliko zama zote zilizotangu-
gulia. Kufuatia kifo cha Kristo, kwa mara ya kwanza tangu kuanguka kwa wanadamu katika dhambi, ukombozi halisi ulipatikana kupitia imani katika Yesu. Hilo lilikuwa jambo ambalo halikupatikana kwa Ibrahimu, Musa, au mtu yeyote wa kale - hata kwa Yohana Mbatizaji.

Wakristo mara nyingi hushindwa kufahamu jinsi matumaini ya Wakristo, waliokombolewa katika Kristo, yalivyo tofauti na makubwa zaidi, kutoka kwa matumaini ya wanaume na wanawake wanaomcha Mungu katika enzi zilizopita. Ibrahimu na wengine walikuwa marafiki wa Mungu — tunakuwa wana wa Mungu. Walikuwa na tumaini la kuishi duniani, sisi tuna tumaini la mbinguni. Waliamini katika ukombozi ujao, tunapokea ukombozi halisi.

Mungu “alituokoa, akatuita kwa mwito mtakatifu ... sasa umedhihirishwa kwa kufunuliwa kwake Mwokozi wetu Yesu Kristo, aliyebatili mauti, na kuuleta uzima na kutokuharibika” (2 Timotheo 1:9, 10).

Thawabu ya watakatifu ni kutawala pamoja na Kristo katika utukufu kama viumbe wa roho, na uzima wa mbinguni. Wito kama huo haukutolewa kamwe kwa “Wanastahili wa Kale.” Walijua kufunguliwa kutoka kwa hukumu kutakuja, na ufufuo wa wafu. Lakini matumaini yao yalikuwa duniani. Watainuliwa kama wanadamu na kuongoza ulimwengu Duniani wakati wa Ufalme wa Milenia wa Kristo.

“Hawa wote [Waliostahili wa Kale], wakiisha kushuhudiwa kwa imani, hawakuipokea ahadi [ambayo sisi katika Enzi ya Injili tunaipokea]: Mungu alikuwa ametangulia kutuandalia kitu kilicho bora zaidi” (Waebrania 11:39, 40).

Ulimwengu Ujao

Enzi ya Tatu inaanza na Enzi ya Kimasihi, ambayo wakati mwingine huitwa Enzi ya Milenia. Tayari tuko katika “Mavuno,” kipindi cha mpito kufunga Enzi ya Injili, na kuleta Milenia.

Watakatifu watakuwa na kazi yenye baraka ya kufanya. Mungu atawakabidhi, pamoja na Kristo, kazi ya kuleta ulimwengu mzima katika umoja na Mungu. “Hamjui ya kuwa watakatifu watauhukumu ulimwengu?” (1 Wakorintho 6:2). Ufalme utaanza katika Israeli, walioongoka upya kwa Kristo (Zekaria 12:10).

Shetani atafungwa “ili asidanganye mataifa tena, hata ile miaka elfu itimie” (Ufunuo 20:3). Kisha ulimwengu utajibu kwa shauku, “Huyu ndiye Mungu wetu ... tumemngoja, tutafurahi na kushangilia wokovu wake” (Isaya 25: 7, 9).

Msimu Mdogo

Angalia kwenye chati, upande wa kulia kabisa wa Enzi ya Kimasihi, chini, mkanda wa wima wa giza. Hiki kinawakilisha kipindi cha hukumu, baada ya Milenia. Shetani ataruhusiwa kujaribu miyo ya wanadamu kwa “Kipindi Kidogo” (Ufunuo 20:3, 7, 8), ili kuruhusu kila mtu aonyeshe yaliyo moyoni mwake — safi au najisi.

Kufikia wakati huo ulimwengu utakuwa umejitayarisha vilivyo kwa ajili ya mtihamu huo. Nyuma yao kutakuwa na miaka 6000 ya dhambi, kifo, na hukumu, ikifuatiwa na uzoefu wa karne nyingi katika ulimwengu mkamilifu ambapo upendo, wema, uaminifu, fadhili, na matunda yote ya Roho yataenea katika jamii ya kibinadamu. Kila mtu atachangia kwa manufaa ya wote, na kufaidika nayo. Ni nani ambaye hangechagua hizo baraka za ajabu na kanuni za wema?

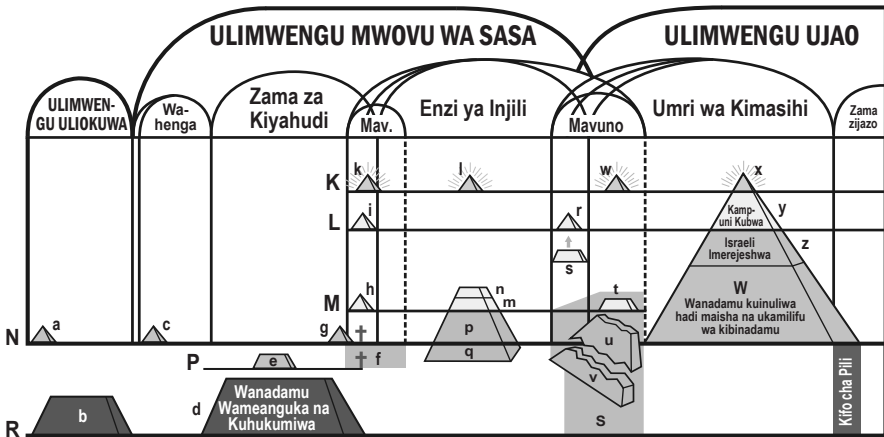
Ndege na Piramidi

Ndege mbalimbali kwenye Chati zinaelezea viwango vya kuwepo wakati wa Mpango wa Mungu, na piramidi mbalimbali zinawakilisha watu — ama watu binafsi (piramidi ndogo) au madarasa (piramidi kubwa zaidi).

Piramidi ndogo ya kwanza, wakati wa Kipindi cha Kwanza, inawakilisha Adamu. Mstari ambao piramidi hiyo inakaa, Ndege **N**, inawakilisha ndege ya Ukamilifu wa Mwanadamu. (Pia inajumuisha wale ambao wamehesabiwa wa haki mbele za Mungu kupitia imani yao.)

CHATI YA ZAMA

Kutoka Paradiso Iliyopotea Hadi Paradiso Imerudishwa

Piramidi Kubwa

Adamu na Hawa walipofanya dhambi, walianguka kutoka katika ukamilifu, wakafukuzwa kutoka Edeni, na kuanza kufa. Walishuka kwenye Sayari **R** kwenye chati, Njia ya Dhambi na Kifo. Walikuwa na familia kubwa, na jamii ya kibinadamu iliongezeka upesi. Piramidi kubwa ya kwanza kwenye Ndege **R** inawakilisha ulimwengu wakati wa Kipindi cha Kwanza. Piramidi hii haijakamilika juu, ili kuonyesha kwamba ulimwengu haukuwa kamili, usio kamili, usio na haki, sio mzima.

Piramidi kubwa inayofuata kulia, pia kwenye Ndege **R**, inawakilisha ulimwengu uliohukumiwa wakati wa Kipindi cha Pili. Lakini angalia, upande wa kulia kabisa, kwamba hakuna piramidi iliyopunguzwa kama hiyo kwenye Ndege **R** wakati wa Kipindi cha Tatu. Hiyo ni kwa sababu wakati huo ulimwengu utakombolewa kwa damu ya Kristo, kwenye Ndege **N**, iliyo-hesabiwa haki, kupata tena ukamilifu ambao Adamu alipoteza katika Bustani. Kufikia mwisho wa Milenia, ulimwengu mzima, utakaofufuliwa na kubarikiwa, utakuwa umerejeshwa.

Israeli

Angalia tena piramidi kubwa iliyopunguzwa wakati wa Enzi ya Pili. Juu yake ni Plane **P**, yenye piramidi ndogo iliyo kwenye ndege hiyo. Piramidi hiyo ndogo inawakilisha taifa la Israeli, ambao walikuwa warithi wa ahadi ambazo Mungu alifanya pamoja na Abrahamu, Isaka, na Yakobo. Wakawa watu wa agano la Mungu wakati Musa alipowaleta katika Agano la Sheria kwenye Mlima Sinai, kufuatia Kutoka kwao Misri.

Kwa njia hii Israeli wakawa “watu watakatifu kwa BWANA ... watu wa milki yake mwenyewe, juu ya mataifa yote yaliyo juu ya nchi” (Kumbukumbu la Torati 14:2). Walikuwa na hadhi ya juu kuliko ulimwengu, iliyoonyeshwa na nafasi yao kwenye chati, iliyoinuliwa juu ya ulimwengu wote. Ndege **P** mara nyingi huitwa “Kuhesabiwa Haki kwa Kawaida,” kwa sababu Israeli ilikuwa mfano wa baraka kuja ulimwenguni kupitia ukombozi katika enzi zifuatazo.

The Ancient Worthies

Wanaume na wanawake ambao walijitoa kwa Mungu kabla ya wakati wa Kristo wanaitwa “Wastahili wa Kale” kwa sababu waliishi zamani (zamani), na walikuwa watu wa imani (wanaostahili). Paulo anazungumzia darasa hili katika Waebrania sura ya 11 .

Darasa hilo linawakilishwa katika piramidi ndogo kwenye Ndege **N** wakati wa Enzi ya Uzalendo. Piramidi iko pale kwa kumbukumbu ya Ibrahimu, “baba wa wote waaminio” (Warumi 4:11). Hata hivyo, piramidi hiyo moja wakati wa Enzi ya Patriaki inawakilisha wanaume na wanawake wote wa imani kuanzia Abeli hadi Yohana Mbatizaji. Wanaonyeshwa kwenye Ndege **N** kwa sababu ya imani yao. Walihesabiwa haki kwa imani kuwa urafiki na Mungu (Yakobo 2:23).

Wakati wa Ufalme huo, watakuwa “wakuu katika dunia yote” (Zaburi 45:16). Wanainuliwa wakamilifu, wakati wa ufunguzi wa Ufalme, ili kuongoza Israeli, na ulimwengu, wakati wa Milenia (Isaya 1:26, Zekaria 8:22).

Yesu

Mwishoni mwa Enzi ya Kiyahudi ni kipindi ambacho kinaingiliana na Enzi ya Injili. Kipindi hiki kinachoingiliana ni Mavuno ya Enzi ya Kiyahudi, ambapo Bwana wetu Yesu alikuja “kuvuna” ngano iliyoiva ya Enzi hiyo (Yohana 4:35).

Mapiramidi manne madogo kwenye chati kabla tu, na wakati wa Mavuno ya Enzi ya Kiyahudi yote yanamwakilisha Yesu. Wa kwanza, kwenye Ndege **N**, anawakilisha Yesu kama kijana mkamilifu hadi alipokuwa na umri wa miaka 30, umri wa kukomaa kwa huduma ya kidini chini ya Agano la Sheria (Hesabu 4:3).

Piramidi inayofuata, iliyo juu kidogo, inawakilisha Yesu alipobatizwa huko Yordani na Yohana na kuanza huduma yake ya miaka 32. Wakati huu alizaliwa kwa Roho Mtakatifu kwa maisha mapya ambayo angepata wakati wa ufufuo wake — wa juu zaidi, wa juu zaidi, wa juu zaidi, kuliko hata maisha aliyokuwa nayo katika utukufu kabla ya kuja duniani. Ili kumtayarisha Yesu kwa ajili ya kuinuliwa huku, tabia yake ilikomaa, kupanuliwa, na kuangazwa kwa njia ya mateso (Waebrania 5:8, 9).

Baada ya Yesu kufa, alifufuliwa akiwa kiumbe wa roho, hakuwa mwanadamu tena. Kama vile malaika wakati mwingine walifanya katika Agano la Kale, Yesu alijifanya mwili mara kwa mara ili kuwatokea wanafunzi wake — kama mtunza bustani, au mgeni anayetembea kwenda Emau, au mgeni kwenye ufuo wa Galilaya — wakati mwingine katika mwili unaojulikana, wakati mwingine sivyo. Yesu alikuwa kiumbe wa kiroho wa daraja la juu zaidi. “Kristo ... aliteswa mara moja kwa ajili ya dhambi ... akiuawa ... mwili, lakini akahuishwa ... Roho” (1 Petro 3:18).

Yesu alikuwapo siku 40 pamoja na wanafunzi wake baada ya kufufuka kwake. Wakati mwingi huo alikuwa asiyeonekana (kama vile viumbe vya roho), lakini nyakati fulani alijivika mwili, ili kuwafundisha “mambo yahusuyo ufalme” (Matendo 1:3). Kisha akapanda kwa Mungu kutoka mlima wa Mizeituni, ameketi “upande wa mkono wa kuume wa Ukuu huko juu” (Waebrania 1: 3).

Enzi ya Injili

Wakati wa Enzi ya Injili, Kanisa linalokiri linaonyeshwa na piramidi kubwa katika sehemu nne. Sehemu iliyo chini ya Ndege **N** inawakilisha Wakristo wa jina tu, ambao hawana roho ya Kristo miyoyoni mwao. Haya ni “magugu” ya Yesu’ mfano katika Mathayo 13:24-30.

Hapo juu ni sehemu kwenye Ndege **N**. Hawa ni watu wa Kikristo ambao wana imani katika Yesu, na wanaishi kwa mafundisho yake. Hata hivyo, hatua inayofuata ni kujiweka wakfu binafsi kwa Mungu, “itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai” (Warumi 12:1). Hadi wakati huo, mtu haji katika mwili wa Kristo, na hana tumaini la mbinguni. Labda wanadhani wataenda mbinguni, lakini wasipoweka maisha yao kwa Yesu, watafufuliwa waishi duniani wakati wa Milenia, badala ya mbinguni.

Sehemu ya piramidi juu ya ndege ya Roho Begettal inawakilisha wale waliowekwa wakfu kwa Mungu, wakikimbia kwa tuzo ya mwito wa juu (Wafilipi 3:14, 2 Timotheo 2:11, 12). Kati ya hizi kuna sehemu mbili — **(1)** Wale wanaothibitika kuwa waaminifu na wenye bidii, jamii ya “Bibi-arusi” (Ufunuo 19:7, 8, 21:9).

(2) Wale wanaoteleza nyuma. Mungu anawapenda pia, lakini wanahitaji uzoefu maalum ili kuwaleta pamoja. Wanakuwa darasa la Kampuni Kubwa. Wanapokea uzima mbinguni, wakimtumikia Mungu katika Hekalu lake (Ufunuo 7:9-15, 1 Wakorintho 3:15). Lakini wanakosa tuzo kuu.

Piramidi **r** inawakilisha Yesu wakati wa kurudi kuwakusanya watakatifu wake, **s**. Wakati darasa la “Bibi-arusi” litakapokamilika, wako pamoja na Kristo katika piramidi **w**. Wakati huo huo, darasa la Kampuni Kubwa hupitia uzoefu wao wa mwisho (Ufunuo 7:14). Tabaka zingine mbili (watu

wa imani lakini hawajawekwa wakfu, na tabaka la tare), wamebarikiwa na wengine Milenia.

Maswali ya Somo — (1) Je, ni vipindi vipi vitatu vikuu katika mpan-go wa Mungu? (2) Je, enzi tatu ndani ya Enzi ya Pili ni zipi? (3) Enzi ya kwanza ya Enzi ya Tatu ni ipi? (4) Kusudi la Enzi ya Injili ni nini? (5) Ni nini kusudi la Enzi ya Milenia? (6) Ni kipindi gani kifupi kina-chofuata Milenia, na kusudi lake ni nini? (7) Ni nini kinachowakil-ishwa na Ndege **N**? kwa Ndege **R**? (8) Ni taifa gani lilikuwa kwenye Ndege **P**? (9) Jina la jamii ya imani kabla ya wakati wa Kristo ni nini? (10) Ni nani anayewakilishwa katika piramidi ndogo **r** na **w**?

Ushirika wa Wanafunzi wa Biblia

Muhtasari Fupi

Ushirika wa Wanafunzi wa Biblia ni wa kimataifa. Hata hivyo, hatujumuiishi dhehebu rasmi, na hakuna makao makuu kuu. Madarasa mbalimbali, au eklesia, yanajitegemea, ingawa yanashirikiana kupitia imani moja. Wazee wetu na mashemasi huchaguliwa kutoka katika kutaniko na hutumikia bila malipo. Wote mnakaribishwa kujifunza nasi. Wale waliowekwa wakfu kwa Mungu wanastahili kushiriki katika chaguzi za watumishi wa darasa. Imani yetu ya pamoja inajumuisha yafuatayo.

- Mungu ndiye muumbaji wa yote.
- Sisi ni wenye dhambi kwa asili.
- Tulirithi dhambi na laana kutoka kwa Adamu na Hawa.
- Kama matokeo, tumaini letu pekee ni kwamba ...
- Yesu, mwana wa Mungu, alifanyika mwili na ...
- Alikufa kwa ajili ya dhambi zetu.
- Kwa hiyo tunatubu dhambi,
- Mkumbatie Yesu kama mkombozi wetu, na ...
- Ishi kulingana na kanuni za Kikristo.

Tunahimiza kujiweka wakfu kibinafsi kwa Mungu (Mathayo 16:24). Tuna-toa dhabihu maslahi ya kidunia kwa ajili ya maslahi ya kiroho, na kujitoa wenyewe “dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kukubalika ... utumishi wenu wenyemaana” (Warumi 12:1).

Tunaona ubatizo wa maji kwa waliowekwa wakfu. Tunaadhimisha kifo cha Bwana wetu kila mwaka, tunakutana kila juma Jumapili na katikati ya juma, tunashirikiana katika makusanyiko, tunajitahidi kuishi maisha matakatifu, kusema kwa uaminifu, kusitawisha sala, na kuishi kwa amani na watu wote.

Fursa ya ajabu ambayo hii inatuletea ni “mwito mkuu wa Mungu katika Kristo Yesu” (Wafilipi 3:14). “Yeye ashindaye nitampa kuketi pamoja nami katika kiti changu cha enzi” (Ufunuo 3:21). “Uwe mwaminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima” (Ufunuo 2:10). “Wenye moyo safi ... watamwona Mungu” (Mathayo 5:8).

Fidia kwa Wote

*“Kuna Mungu mmoja, na mpatanishi mmoja wa Mungu na wanadamu, mwanadamu Kristo Yesu, ambaye amejitoa mwenyewe kuwa fidia kwa niaba ya wote, ushuhuda kwa nyakati zake”
(1 Timotheo 2:5, 6, Marshall Interlinear).*

Tangu nyakati za kale, dhabihu ya uhai katika upatanisho kwa ajili ya dhambi inaendelea kama wazo katika akili ya mwanadamu. Takwa hilo lilionyesha na mavazi ya ngozi ambayo Yehova aliwafanyia Adamu na Hawa baada ya Mungu kutangaza hukumu kwa ajili ya dhambi yao.

Mungu alitoa wahasiriwa ambao ngozi zao zilifanywa kuwa mavazi ya wenyewe dhambi - na ni Mungu pekee angeweza kutoa, kwa wakati ufaao, dhabihu ya lazima ambayo kwa kweli ingefanya upatanisho kwa ajili ya dhambi. Hivyo tukio katika bustani ya Edeni lilionyesha upendo wa Mungu kwa wanandoa hao wenye hatia, na kutangulia udhihirisho wake mkuu katika “utimilifu wa wakati” kwa niaba yao na sisi sote (Mwanzo 3:21, Yohana 3:16, Wagalatia 4:4, 5, 1 Petro 1:20).

Haki ya Mungu

Haki ya Mungu lazima iwe kamili. Lakini hii haimaanishi kwamba Mungu ni mwenye kulipiza kisasi. Kwa kweli, Mungu aliandaa fidia kwa upendo ili kuondoa adhabu ya kimungu dhidi ya mtenda-dhambi. Hii inakidhi Haki ya kimungu, na inaonyesha Upendo wa Kimungu. Inakuza tabia ya Mungu, na kuweka msingi wa kubariki “jamaa zote za dunia” (Mwanzo 28:14).

Kwa wakati ufaao baraka hiyo itakuja kwa ulimwengu wote. Kisha fidia iliyowekwa na Bwana wetu Yesu itakuwa msingi wa kuupatanisha ulimwengu wote na Mungu — kwa maana deni litakuwa limelipwa, na laana inaweza kuondolewa. Fundisho hili la Maandiko ni hakika.

Dhambi

Adamu na Hawa walipowekwa katika bustani “mashariki mwa Edeni,” walikuwa wakamilifu, “wazuri sana” (Mwanzo 2:8, 1:31). Walakini, kama viumbe vya kidunia, mali yao ilikuwa chini ya ile ya mbinguni. Baba yetu Adamu, ingawa alikuwa “chini kidogo kuliko malaika,” alikuwa mkamilifu kwenye ndege yake mwenyewe, alipowekwa kwenye bustani. Walakini, hakuwa na uzoefu, na kwa hivyo hakuwa na tabia iliyowekwa. Yeye na mwandamani wake mrembo waliwekwa chini ya amri ambayo ingejaribu utii wao kwa Mungu.

Jaribio lilikuwa rahisi, kujiepusha tu na matunda ya mti fulani - wakati miti mingine yote ilipatikana kwao. Hakuna sheria yenye nguvu isipokuwa adhabu imepangwa kwa ukiukaji, hivyo adhabu ilitolewa kwa kutotii amri ya Mungu. Hili ni gumu kwa baadhi, kwa sababu adhabu inaonekana nje ya uwiano na kosa. Ndiyo, kifo kilikuwa adhabu ya kula tunda lililokatazwa. Kwa nini ilikuwa hivi?

Kwa sababu uaminifu wa kiumbe huyo kwa Muumba ulikuwa ukijaribiwa. Kadiri tukio lilivyo dogo na dogo, ndivyo linavyokuwa kali zaidi kama jaribu la uaminifu. “Aliye mwaminifu katika lililo dogo sana, huwa mwaminifu katika lililo kubwa pia; na aliye dhalimu katika lililo dogo sana, huwa dhalimu katika lililo kubwa pia” (Luka 16:10). Mungu alikuwa na haki ya kuhitaji utii kutoka kwa wanadamu, na kutangaza kwamba wasiotii hawapaswi kuruhusiwa kuishi.

Adhabu

Adhabu ya kutotii ilisemwa kwa maneno rahisi. Ilikuwa kifo.¹ Wengine wanafikiri kwamba Mungu alikusudia kuwatesa wakosaji milele. Lakini kama hiyo ndiyo ingekuwa nia yake, hakika Mungu angelisema hilo kwa maneno ya wazi kabisa, asiruhusu kutokuelewana. Kwa kuzingatia suala lililohusika, hakuna jambo dogo zaidi ya wonyesho ulio wazi zaidi wa nia ya Mungu ungetolewa na Muumba wetu, ambaye anatia ndani Haki na Upendo.

Hakuna neno lolote katika sura tatu za kwanza za Mwanzo linaloonyesha jambo lolote linalodokeza maumivu ya milele kama adhabu ya kutotii. “Matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana siku utakapokula matunda ya mti huo utakufa utakufa” (Mwanzo 2:17). Hii ndiyo rekodi pekee ya maneno ya Mungu kwa Adamu juu ya somo hili kabla ya kutenda dhambi.

Hapa panapaswa kupatikana mafundisho ya moja kwa moja ya mateso ya milele, IKIWA hiyo ilikuwa adhabu ya kutotii. Lakini Mungu hakusema lolote kuhusu hilo. Badala ya kusema kwamba Adamu angewekwa hai katika maumivu, Mungu alisema kwamba mkosaji huyo angekufa. Baadaye, adhabu ya dhambi ilirudiwa kwa maneno sawa - “Roho itendayo dhambi, ndiyo itakayokufa” (Ezekieli 18:4). “Mauti [ilikuja] kwa dhambi” (Warumi 5:12). “Mshahara wa dhambi ni mauti” (Warumi 6:23).²

(1) Kifo ndicho kinachoonekana kuwa — kutokuwepo kwa uhai. Wafu hawana fahamu, hawana akili. Hawaendi mahali fulani, kuelea mbali, au kuwa na uzoefu wowote. Wamekufa. Falsafa yoyote kwamba uhai fulani huendelea kuishi baada ya kifo, (a) inapingana na maana yenyewe ya kifo, (b) inapingana na maana ya ufufuo (kwa walio hai hawana haja ya ufufuo). (Zaburi 146:4, Mhubiri 3:20, 9:5, 10, Ayubu 14:10).

Adamu hakufa siku halisi ya kutotii. Lakini dhambi yake ilileta hukumu ya kifo mara tu amri ya Mungu ilipovunjwa. Baadaye, pamoja na malaika, Mungu alishughulika tofauti. Malaika hao wasiotii “waliwekwa katika minororo ya milele ya giza kwa hukumu ya siku ile kuu” (Yuda 6), na wataishi ikiwa watatubu. Shetani hatatubu. Ataangamizwa. Lakini utekelezaji wa hukumu hiyo umeahirishwa (Ezekieli 28:15, Ufunuo 20:10, 14, Warumi 16:20, Mwanzo 3:15).

Vivyo hivyo na Adamu - hakufa mara tu alipohukumiwa. Neno la Kiebrania *yowm*,³ lililotumiwa katika Mwanzo 2:17 kwa “siku,” halikumaanisha siku halisi ya saa 24. Katika kesi hii “siku” hiyo ilikuwa miaka elfu, na Adamu aliishi miaka 930 kabla ya kufa (Mwanzo 5:5). Neno *yowm*, “siku,” latumiwa sana katika “siku zetu,” na vilevile katika Biblia. Andiko la Waebrania 3:8, 9 larejeza “siku ya kujaribiwa nyikani,” ambayo ilikuwa miaka 40. 2 Petro 3:8 inasema, “Siku moja kwa Bwana ni kama miaka elfu, na miaka elfu ni kama siku moja.” Adamu alikufa ndani ya ile “siku” ya miaka elfu moja aliyopewa. Hakuna kumbukumbu kwamba mtu yeyote aliishi “siku” ya miaka 1000 — hata Methusela, ambaye alikufa akiwa na umri wa miaka 969 (Mwanzo 5:27).

Mungu alitangaza hukumu hii: “Kwa jasho la uso wako utakula chakula, hata utakapoirudia ardhi, ambayo katika hiyo ulitwaliwa; kwa maana u mavumbi wewe, nawe mavumbini utarudi” (Mwanzo 3:19, 2:7).

Lugha inayotumika wakati wa kutekeleza sentensi iko wazi sawa. “Asije akaunyosha mkono wake, akatwaa matunda ya mti wa uzima, akala, akaishi milele; kwa hiyo Yehova Mungu akamtoa katika bustani ya Edeni, ailime ardhi ambayo katika hiyo alitwaliwa” (Mwanzo 3:22, 23).

Hukumu ya mwanadamu ilikuwa kifo. Alifukuzwa katika ardhi ambayo haijatarishwa, ili ashindane na miiba na michongoma. Karibu na mwisho wa “siku” yake alirudi mavumbini. Kama hakutenda dhambi, angeendelea kuishi.

“Wengi Walifanywa Watenda Dhambi”

Hukumu iliyotamkwa na kutekelezwa hivyo imeangukia wazao wote wa Adamu. Ni hakika kwamba sisi sote tunakufa; na Biblia hutoa simulizi pe-

(2) Ikiwa mateso ya milele ndiyo yalikuwa adhabu, basi ili atuachilie, ni lazima Yesu apate mateso ya milele — jambo ambalo haliwezekani. Ikiwa mateso ya milele ndiyo yalikuwa adhabu, na ikiwa Yesu hatateseka, basi hatujakombolewa, na hatuwezi kutazamia chochote isipokuwa ole usioneneka kwa umilele wote.

(3) Neno la Kiebrania kwa siku, *yowm*, halikosi tu siku halisi ya saa 24. Inatafsiriwa “mwaka,” “majira,” “wakati,” na “nafasi” (Kutoka 13:10, Mambo ya Walawi 25:29, Hesabu 9:22, Mwanzo 4:3, 26:8, 40:4, Yoshua 24:7). Katika 1 Samweli 7:2 *yowm* ni miaka 20; katika Zaburi 95:8 miaka 40; katika Mambo ya Walawi 25:8 miaka 49. Katika Mwanzo 1, *yowm* inarejelea enzi kubwa za kazi ya ubunifu.

kee linalopatana na akili kwa nini ni hivyo. Wengine hufikiria kifo kimakosa kuwa lango la utukufu, badala ya kukitambua kuwa adhabu ya dhambi. Hili ni kosa kubwa.

Paulo alisema, “Kwa mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, na kwa dhambi hiyo mauti ... na hivyo mauti ikawafikia watu wote” (Warumi 5:12). “Katika Adamu wote hufa ... kwa mwanadamu kifo kilikuja” (1 Wakorintho 15:21, 22). Kila mwanachama wa jamii ya Adamu hupitia matokeo.

Hakuna maelezo mengine zaidi ya haya, ya Neno la Mungu, yanatosha kutuambia kwa nini watoto wachanga hufa. Hawa hawajiletei kifo wenyewe, kwa sababu hawajui mema na mabaya. Hata hivyo wanakufa. “Kwa mtu mmoja dhambi iliingia ... na kwa dhambi hiyo mauti.” Kilicho kweli kuhusu mtoto mchanga ni kweli pia kwa vijana, wenye umri wa kati, na wazee: wote hufa kwa sababu maisha ya kuhukumiwa yalitolewa kwao na wazazi wetu wa kwanza. Wote wanazaliwa wakiwa wanakufa. Yote ya kile tuna-choita maisha ni ukuaji usio kamili na mchakato wa kuoza, unaokamatwa kwa muda na manufaa kama vile mwanadamu anaweza kubuni. Adamu alimaliza safari hiyo katika miaka 930. Urefu wa wastani wa maisha ulimwenguni sasa ni kama miaka 63.

Lakini kwa nini? Kwa nini Mungu alipanga kwamba adhabu ya Adamu iwashukie mabilioni yote ya jamii yake, ambao hakuna yeyote kati yao ali-yefurahia nafasi yake ya kuishi milele? Je, haionekani kuwa ni dhuluma kwamba umati wa watu kama hao, bila kuombwa shauri, na bila uwezo wa kuuepuka, wapate laana ambayo hawakufanya lolote kujiletea wenyewe? Je, kuna hekima ndani yake?

Kabla ya kutaja jibu la Kimaandiko kwa maswali haya yanayopatana na akili, tunaweza kujiuliza — je, kuna uwezekano wowote kwamba sisi, katika nafasi ya Adamu, tungefanya vizuri zaidi kuliko yeye? Hebu kila mmoja afikirie hili kwa uangalifu kwa ajili yake mwenyewe, na hitimisho lazima liwe kwamba wengi wetu, kama si sote, tungefanya sawasawa yale ambayo mababu zetu walifanya katika bustani ya Edeni.

Kwa hiyo, haiwezi kusemwa kwamba Mungu hakuwa na akili kwa kutotupatia uzoefu kama wa wazazi wetu wa kwanza. Na mipango iliyoifanywa kwa ajili ya upatanisho wa dhambi itakapoeleweka, itakuwa wazi kwamba njia ambayo Mungu alichukua haikuwa ya busara tu, bali ilikuwa yenye manufaa zaidi kwa wanadamu.

Ulimwengu Wote Una Hatia Mbele za Mungu

Mungu anahitaji adhabu ya kutotii, na hawezi kuruhusu mwenye hatia aondolewe (Kutoka 34:6, 7, Warumi 3:19). “Haki na hukumu ndio maskani ya kiti chako cha enzi” (Zaburi 89:14, 97:2), na Mungu habadilishi kanuni

zake. Yeye ni “Baba wa mianga, ambaye kwake hakuna kubadilika-badilika, wala kivuli cha kugeuka-geuka-geuka” (Yakobo 1:17, Hesabu 23:19). Kuto-badilika huku kwa kusudi kunahakikisha kutegemewa kwa Mungu na kuto-badilika kwa miundo Yake.

Bila uhakikisho juu ya hatua hii, hatukuweza kuhisi uhakika wa chochote. Mungu alikuwa na haki ya kumhukumu Adamu. Ikiwa Mungu angebadilisha tu mawazo Yake, ni uhakikisho gani unaweza kuwa kwamba Mungu angekuwa mwaminifu kwa ahadi Zake baada ya hapo? Katika hali hiyo, tunawezaje kuwa na uhakika katika baraka zozote ambazo angeahidi? Haki ya kimungu inaweza kuonekana kuwa kali nyakati fulani, lakini uthabiti wake ni uhakikisho wa utulivu wa ulimwengu.

Baba yetu wa Mbinguni mwenye hekima yote aliona kimbele ugumu ambao jamii yote ingetumbukizwa ndani yake na ukosaji wa Adamu. Hata kabla ya kumuumba mwanadamu, Mungu alikuwa na mpango wa ukombozi wetu, unaopatana na kanuni zake. Hekima ilionyesha jinsi Upendo na Haki vyote vingeweza kutumiwa. Haki ilitolewa. Lakini Upendo ulijidhihirisha kwa kutoa dhabihu — bei inayolingana — ambayo pekee ingeweza kukidhi madai ya haki ya haki ya kimungu.

Na itakuwa bei gani inayolingana? Bei inayolingana itakuwa badala ya maisha kwa maisha. Hakuna zaidi inaweza kuhitajika, hakuna chini itakuwa ya kuridhisha. Lakini bei inayolingana itapatikana wapi? Kwa kuwa jamii yote ilihukumiwa, “hakuna hata mmoja wao awezaye kumkomboa ndugu yake, wala kumpa Mungu fidia kwa ajili yake” (Zaburi 49:7). Hivyo mkombozi lazima aje kutoka juu, si kuchafuliwa na dhambi kama sisi sote.

Hekima iliruhusu jamii yote — uzao wa Adamu ndani ya viuno vyake — kuhukumiwa kwa sababu ya dhambi yake. Hivyo, ikiwa mwanamume mseja mwenye uadilifu mkamilifu angepatikana, akiwa tayari kutoa uhai wake kuwa dhabihu, hilo lingetosha kumkomboa Adamu na wote waliopokea uhai uliohukumiwa wa Adamu kupitia uzazi. Mkombozi wetu pia angetoa uhai wa kizazi cha uzao ndani yake, kama vile Adamu.

Lakini alikuwa wapi mtu kama huyo, mkombozi kama huyo? Hakuna mshiriki wa jamii ya Adamu aliyestahili. Hakuna mwanadamu mpya aliy-eumbwa hivi karibuni ambaye angetosha — kwa kuwa hapangekuwa na uhakikisho kwamba mtu mwingine asiye na uzoefu angefanya tofauti na Adamu. Kwa hiyo Mungu angetoa mkombozi kutoka mbinguni.

Imenunuliwa kwa Bei

Mwana wa Mungu alishiriki upendo wa Baba yake kwa, na kupendezwa, jamii ya wanadamu. Hekima ya kimungu ilipoonyesha kwamba angeweza kuwa mtu anayetakwa, mwana wa Mungu alikuwa tayari. Kwa kutoa uhai

“Taswira mbele ya maono yako ya kiakili utukufu wa dunia kamilifu. Hakuna doa la dhambi linaloharibu maelewano ya jamii kamilifu; si mawazo ya uchungu, si sura au neno lisilo la fadhili. Upendo, kutoka kwa kila moyo, hukutana na majibu ya jamaa katika kila moyo mwingine, na wema huashiria kila tendo” (*Divine Plan of the Ages*, ukurasa wa 191).

wake wa kibinadamu, mke wa kidunia, na uzao wa wakati ujao, angeweza kutoa fidia ambayo Haki ya kimungu ilihitaji.

Yesu alikubali mara moja kutoa dhabihu. Alikuwa na ushirika wa karibu zaidi na Baba kuliko kiumbe kingine chochote. Alikuwa mwaminifu na tayari kutekeleza sehemu hii ya mpango uliobuniwa na hekima ya Mungu. Yesu alikuwa pamoja na Baba tangu mwanzo. Alikuwa mkono wa kuume wa Baba katika uumbaji wa vitu vyote (Yohana 1:3).

Lakini hakuwa mwanaume. Alikuwa kiumbe wa kiroho wa hali ya juu, kariibu na Mungu mwenyewe. Yeye, Yesu, angewezaje kuwa fidia, au bei inayolingana? Katika utukufu wa hali yake ya kabla ya kuwa mwanadamu alikuwa zaidi ya thamani inayotakiwa, na haki ya kimungu, ambayo isingeweza kutoshelezwa na kidogo, haingeweza kuhitaji zaidi. Hata hivyo, Yesu angeweza kutosheleza haki akiwa fidia kwa kuacha utukufu wake wa kimbingu na kuwa mwanadamu. Kama mwanadamu angeweza kutoa uhai wake kuwa fidia kwa ajili ya Adamu.

Je, Nguvu za kimungu zingeweza kutimiza jambo la ajabu kama hilo? Je, Mungu angeweza kumhamisha Yesu kutoka kwa Yesu wa mbinguni kutoka kwa roho hadi hali za kidunia? Ndiyo, angeweza. Kwa hiyo Yesu “alijifanya kuwa hana utukufu, akatwaa namna ya mtumwa ... akajinyenyekeza, akawa mtii hata mauti, naam, mauti ya msalaba” (Wafilipi 2:7, 8, American Standard Revised). “Mwili ulinitayarishia” — kwa dhabihu (Waebrania 10:5). “Tumetakaswa kwa toleo la mwili wa Yesu Kristo, mara moja tu” (Waebrania 10:10).

Chini kidogo kuliko Malaika

Utukufu wa mtu wa kwanza unafanuliwa katika Waebrania 2:7, 8. “Ulimfanya mdogo punde kuliko malaika, ukamvika taji ya utukufu na heshima, ukamweka juu ya kazi za mikono yako; Lakini kuingia kwa dhambi kuli-fanya mabadiliko makubwa. “Sasa hatuoni ... vitu vyote vikitiwa chini yake. Lakini twamwona Yesu, aliyefanywa mdogo punde kuliko malaika, kwa ajili ya mateso ya mauti, amevikwa taji ya utukufu na heshima, ili kwa neema ya Mungu aionje mauti kwa ajili ya kila mtu” (Waebrania 2:8, 9).

Ona jinsi fidia inavyofafanuliwa wazi hapa. Adamu alivikwa taji la utukufu wa ubinadamu mkamilifu, chini kidogo kuliko malaika, na kuheshimiwa kuwa mtawala juu ya ulimwengu wote. Lakini alipoteza yote kwa sababu ya dhambi, na vizazi vyake vinashiriki hasara hiyo. Yesu, kiumbe wa roho, aliyeshiriki katika kuumba malaika na wanadamu, alijivua utukufu wake wa kimbingu, na badala yake akatwaa utukufu na heshima ya ubinadamu mkamilifu.

Neno “fidia” linapatikana mara tatu katika Agano Jipya: Mathayo 20:28, Marko 10:45, 1 Timotheo 2:6. Katika mbili za kwanza, inatafsiri nomino ya Kigiriki lutron, Strong 3083, “bei ya kukomboa” (Thayer), “kitu cha kulegea nacho, bei ya ukombozi” (Inayo nguvu). Katika 1 Timotheo 2:6 neno ni antilutron, ambalo linamaanisha “fidia ya badala” (Mzabibu).

Bei Sambamba ya “Touchstone”

William Tyndale, mwanamatengenezo mkuu, alisema kwamba fundisho la fidia ndilo “jiwe la kupima ili kujaribu mafundisho yote.” Fundisho hilo lililo wazi la fidia linaonyesha kwamba Mkombozi wetu aliyebarikiwa, alipokuwa duniani, alikuwa mwanadamu. Kabla ya kuja duniani alikuwa kiumbe wa roho mwenye nguvu, katika ushirika na Mungu mwenyewe. Lakini ni “mtu Kristo Yesu ambaye alijitoa mwenyewe kuwa ukombozi kwa ajili ya wote” (1 Timotheo 2:5, 6).

Majaribu ya Yesu yalikuwa kweli. Maombi yake kwa Mungu hayakuwa taratibu. Kwa kweli alitoa yote yake, uhai wake wa kibinadamu na uwezo wake, kwa ajili ya Adamu na jamii yake. Alimwamini Baba yake atamfufua kutoka kwa wafu.

- “Ye “Milinunuliwa kwa bei” (1 Wakorintho 6:20).
- “Kristo alikufa kwa ajili ya waovu” (Warumi 5:6)
- “Mwanawe ... kipatanisho kwa dhambi zetu” (1 Yohana 4:10).
- “Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu” (1 Wakorintho 15:3).
- Yesu “alizichukua dhambi zetu ... juu ya mti” (1 Petro 2:24).
- Mungu “aliweka juu yake maovu yetu sisi sote” (Isaya 53:6).
- “Kristo alikufa, akafufuka ... ili apate kuwa Bwana wa waliokufa na walio hai pia” (Warumi 14:9).
- “Yeye ndiye kipatanisho kwa dhambi zetu: na ... kwa dhambi za ulimwengu wote” (1 Yohana 2:2).
- “Tulikombolewa ... kwa damu ya thamani ya Kristo, kama ya mwana-kondoo asiye na ila na asiye na doa ... aliyechaguliwa tangu awali kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu” (1 Petro 1:18-20).

Kristo alikufa kwa ajili ya wote. Hivyo wote watakombolewa. Katika Enzi ya Injili ya sasa, waamini waliowekwa wakfu wanaomtumaini Yesu dhambi zao zimefunikwa, “wanahesabiwa haki kwa damu yake” (Warumi 5:9, 3:24).

Wakati wa Milenia, ulimwengu utakuwa na laana kuondolewa. Wote wataitwa kwenye utii na uzima wa milele. “Hakutakuwa na laana tena” (Ufunuo 22:3). “Ye yote atakaye, na ayatwae maji ya uzima bure” Ufunuo 22:17.

Maswali ya Kujifunza — (1) Mungu aliwapa Adamu na Hawa nini kama ishara ya upatanisho unaokuja? (2) Adhabu ya dhambi ni ipi? (3) “Siku” ambayo Adamu alikufa ilikuwa na urefu gani? (4) Ni watu wangapi wa jamii ya Adamu waliohukumiwa kwa kutotii kwake? (5) Yesu alifanya nini ili kutukomboa? (6) Kwa nini Yesu alifanywa kuwa “chini kidogo kuliko malaika”? (7) “Fidia” hutokea mara ngapi katika Agano Jipya? (8) Neno la Kigiriki linalotafsiriwa “fidia” katika Mathayo na Marko ni nini? (9) Neno la Kigiriki linalotafsiriwa “fidia” katika 1 Timotheo 2:6 ni lipi?

Kuweka Wakfu

“Itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kumpendeza Mungu ... huduma yenu yenye maana” (Warumi 12:1).

Kuweka wakfu ni neno linalojulikana sana miongoni mwa Wanafunzi wa Biblia. Ilitumika pia katika Vuguvugu la Waadventista la mwanzoni mwa miaka ya 1800, likitangulia Vuguvugu la Ukweli. Lakini katika sehemu kubwa ya ulimwengu wa Kikristo neno hili ni nadra kusikika na maana yake ni nadra kuthaminiwa.

Sababu moja ya hii ni kutoelewana kuhusu kusudi la wito wa Kikristo. Wengine kwa makosa wanadhani ni njia tu ya kuepuka adhabu ya kutisha katika maisha ya baada ya kifo. Hivyo, kukiri rahisi kwa imani, na mwenendo mzuri wa maadili, hufikiriwa vya kutosha kuepuka hatari na kupata mahali mbinguni.

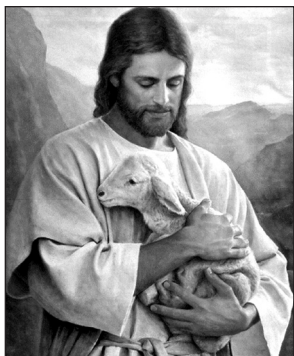
Hata hivyo, hii inaelewa vibaya kusudi la Mungu. Mungu sio tu kuokoa wachache kabla ya kuharibu (au mbaya zaidi) iliyobaki. Badala yake, Mungu sasa anachagua wanaume na wanawake wa imani kwa heshima ya pekee wakati wa Milenia. Yaani, kutawala pamoja na Kristo mbinguni wakiwa watawala wa kiroho wa ulimwengu. Wataongoza ulimwengu kwenye enzi ya haki, utauwa, na ukweli.

Programu hii itatia ndani wafu wote wa nyakati zilizopita, kwa kuwa watafufuliwa na kuwa hai wakati wa Mileani ili kujifunza uadilifu. Shetani na mapepo yake sasa wanaongoza ulimwengu katika dhambi na ujinga, basi Kristo na watakatifu wake wataongoza ulimwengu katika utii na ufahamu. (Ona Ufunuo 20:13, 6.)

Viwango vya Juu

Tunapoelewa heshima ya juu ambayo watakatifu wameitiwa, tunathamini vyema viwango vya juu vinavyotarajiwa kutoka kwao. Hizi zinaweza kuzingatiwa katika sehemu nne. (1) Mwenendo wa kimungu, (2) Ukuzaji wa Tabia, (3) Kujifunza Kweli, (4) Utumishi na Dhabihu.

Mwenendo wa Kimungu. Paulo anaorodhesha baadhi ya dhambi za mwili katika 1 Wakorintho 6:9, 10 — uasherati, ibada ya sanamu, uzinzi, wizi, kutamani, ulevi, matukano. “Wasio haki [wanaofanya mambo kama hayo] hawataurithi ufalme wa Mungu.” Toba ni sharti la kuwekwa wakfu. Yesu alitufundisha unyenyekevu, huzuni kwa ajili ya dhambi, upole, utakatifu, rehema kwa wengine, usafi wa moyo, kufanya amani, na kuteseka kwa ajili ya kutenda mema (Mathayo 5:1-11).

Yesu, Mchungaji wetu Mwema

Ukuzaji wa Tabia. Tabia ya Kikristo ni sifa ya ndani inayozaa mwenendo wa Kikristo. Tabia zetu ni jumla ya kanuni na sifa katika moyo na akili zetu. “Aonavyo mtu moyoni mwake, ndivyo alivyo” (Mithali 23:7). “Linda moyo wako kuliko yote uyalindayo, maana ndiko zitokako chemchemi za uzima” (Mithali 4:23).

Ni rahisi kuteleza na ulimwengu. Lakini mtu ambaye ameweka maisha yake wakfu kwa Mungu atapinga hili, akijua roho ya ulimwengu ni kinyume na Mungu. “Wala msiifuatishie namna ya dunia hii; bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu” (Warumi 12:2). “Urafiki wa dunia ni uadui na Mungu, basi kila atakaye kuwa rafiki wa dunia ni adui wa Mungu” (Yakobo 4:4).

Kuna orodha mbili za tabia ya Kikristo, moja kutoka kwa Paulo, nyingine kutoka kwa Petro. (1) “Tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, upole, kiasi” (Wagalatia 5:22, 23).

(2) “Kwa bidii zote, ongezeni katika imani yenu wema, na maarifa, na kiasi, na saburi, utauwa, upendano wa kindugu, na upendo, kwa maana mambo hayo yakiwa kwenu na kujaa tele, mtaruzukiwa kwa ukarimu kuingia katika ufalme wa milele wa Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo” (2 Petro 1:5-20) 12. Kila mmoja wetu anapaswa kusitawisha sifa hizi kila siku (Wakolosai 3:2).

Kusoma Ukweli. Ikiwa tumewekwa wakfu kwa Mungu, tunataka kujua mpango wa Mungu. Katika siku za Paulo, baadhi ya Wayahudi wenzake walikuwa na “bidii kwa ajili ya Mungu, lakini si kulingana na ujuzi” (Warumi 10:2). Tunapaswa kuwa na bidii kama wao, lakini pia tunapaswa kujua Mpango wa Mungu kwa usahihi.

Tunapooona jinsi Paulo alivyosababu kuhusu kweli, tunajifunza jinsi ya kusebabu. Wakati fulani Paulo alitumia picha zilizotumika katika Agano la Kale. Kwa mfano, maana ya kiroho ya wake za Abrahamu (Wagalatia 4:21-31), Siku ya Upatanisho ya Israeli (Waebrania 9:1-14, 10:1-10), na Melkizedeki (Waebrania sura ya 5, 7). Pia alitoa mafunzo kutoka kwa manabii (Warumi 9:23-33 kwa mfano).

Tunapaswa kuchukua muda kutoka kwa maisha ya kila siku kusoma na kufikiria mambo ya Ukweli. “Enendeni kama inavyomstahili Bwana ... mkizidi katika maarifa ya Mungu” (Wakolosai 1:10). “Endeleeni kuzidi sana katika maarifa na ... hukumu” (Wafilipi 1:9). “Hakuna kazi iliyo adhimu na yenye heshima kuliko kusoma kwa uchaji makusudi ya Mungu yaliyofunuliwa” (Studies in the Scriptures, Buku la 1, ukurasa wa 13).

Huduma na Sadaka. Sehemu ya maisha ya kuwekwa wakfu ni huduma hai kwa ajili ya Kristo, kudhabihu masilahi ya kidunia kwa kazi ya kiroho — kutumia wakati, nguvu, nguvu, talanta, au njia kwa Ukweli. Kufungua nyumba yetu kwa ushirika na ndugu. Kuhudhuria mikutano ya watu wa Mungu. Kwa Mtume Paulo ilimaanisha kusafiri kuwatumikia ndugu, kuhubiri Kweli, kukubali kuteswa kimwili na kufungwa, na hatimaye kuuawa kwa imani.

Hali za kaka na dada waliowekwa wakfu katika Kristo zitatofautiana, lakini kila mmoja anapaswa kutafuta nafasi fulani ya kutumikia Ukweli na kusaidia ndugu. Mitume wa Yesu walituonya tufanye hivyo, na walitoa mifano katika maisha yao wenyewe. “Mimi ninamiminwa kuwa sadaka ya kinywaji juu ya dhahibu na huduma ya imani yenu” (Wafilipi 2:17).

“Nyumba ya Stefana ... wamejitumikisha kwa huduma ya watakatifu ... watiini watu kama hao, na kila mtu asaidiaye pamoja nasi na kujitahidi” (1 Wakorintho 16:15, 16). “Barnaba na Paulo [ni] watu waliohatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la Bwana wetu Yesu Kristo” (Matendo 15:25, 26).

Neno “Kuweka Wakfu”

Kuna maneno manane tofauti ya Kiebrania katika Agano la Kale ambayo yamefafanuliwa kuwa wakfu, kuwekwa wakfu, kuwekwa wakfu, au kuwekwa wakfu. Hapa kuna baadhi yao.

Nazar (nambari ya Strong 5144), “kuweka kando” (kwa makusudi matakati-fu), Hesabu 6:12. Andiko hili linarejelea nadhiri ya Mnadhiri, ambayo ni picha ya kuwekwa wakfu kwa Wakristo kwa Mungu.

Neno la mara kwa mara la Kiebrania linalotafsiriwa “kuweka wakfu” ni jozi ya maneno yanayotumiwa pamoja, 4390 (*mala*, kujaza) na 3027 (*yad*, mko-no wazi, Kutoka 28:41, 29:9, 33, 35). Inarejelea makuhani katika Agano la Kale. Kujaza mkono ulio wazi kunamaanisha kujitolea kwa jukumu takatifu. Tunapaswa kuwa na “mikono iliyojaa” katika utumishi wetu wa Kikristo.

Milu (Nambari ya Strong 4394), kutoka 4390, ina maana ya kujazwa, au kuwekwa wakfu. Inatumika kwa matoleo ambayo makuhani waliwekwa wakfu kwa ofisi yao. Inaonekana mara sita katika Kutoka 29 na Mambo ya Walawi 8, ikimaanisha kondoo dume wa kuwekwa wakfu. Mara moja inarejelea siku za kuwekwa wakfu kwa makuhani (Mambo ya Walawi 8:33). Tunapaswa kuwekwa wakfu kama wao, na kwa undani zaidi.

“Kuwekwa wakfu” inaonekana mara mbili katika Agano Jipya. Kesi inayofaa zaidi iko katika Waebrania 7:28, ambayo inazungumza juu ya Yesu ali-yewekwa wakfu kama kuhani ili kumtumikia Mungu.

Mfano wa pili ni kutoka kwa neno la Strong 1457, “kufanya upya ... kuzin-dua.” Andiko hilo ni Waebrania 10:20, ambalo linazungumza juu ya “njia mpya na iliyo hai ambayo [Kristo] ameiweka wakfu kwa ajili yetu.”

Je, Wakristo Wote Wamewekwa Wakfu?

Ingekuwa vizuri kama wangekuwa. Lakini si wote. Wengi wanamwamini Mungu, wanamwamini Yesu kuwa mwokozi wao, na wanathamini yale ambayo Mungu amewaandalia. Wanajiepusha na dhambi na uovu kadri wawezavyo. Lakini hawajitolei kibinafsi. Wengine huhudhuria ibada, huonyesha matendo ya wema na hisani. Yote haya ni mazuri.

Lakini hatua zaidi ya lazima kwa sisi kujiunga na kazi ya Kristo — yaani, **wakfu kwa uangalifu** kwa Mungu wa maisha yetu. Ikiwa hatua hii itachukuliwa, basi inafaa kuashiria uamuzi huo kwa ubatizo wa maji, kama ushuhuda kwa wengine. (Ona Warumi 6:16, 8:17, 2 Timotheo 2:11, 12, kwa maana ya ubatizo wa Kikristo.)

Ikiwa hujafikiria suala la kuweka wakfu, chukua muda wa kufanya hivyo. Soma maneno ya Bwana wetu kuhusu kufanya uamuzi huu, katika Luka 14:26-35. Tumia muda juu ya hili, soma kwa uangalifu, labda mara mbili.

Unaposoma, kumbuka baraka zilizoahidiwa, na masharti kwao: “kwa saburi katika kutenda mema tafuta utukufu na heshima na kutokufa” (Warumi 2:7). Kumbuka pendeleo la kuwa pamoja na Kristo mbinguni, ili kubariki “familia zote za dunia” wakati wa Mileani. Mungu anataka tuitikie vyema. “Haya ndiyo mapenzi ya Mungu, kutakaswa kwenu” (1 Wathesalonike 4:3). Ukiamua juu ya kuwekwa wakfu, hii inaweza kufanywa katika sala ya faragha kwa Mungu.

Maskani

Wale wanaomkaribia Mungu wanawakilishwa katika mpangilio wa Maskani ya Israeli. Ulimwengu uko nje ya mahakama, waumini wanawakilishwa ndani ya mahakama ambapo wanaona madhabahu (dhabihu ya Yesu) na biringa (kuosha dhambi zetu). Wale wanaoenda mbali zaidi wanakuja Patakatifu, ambapo picha ya kuwekwa wakfu imeonyeshwa. Humo tunaona nuru ya Maandiko (kinara), tunasherehekea neno la Mungu (mkate wa wonyesho), na kutoa uvumba wa maisha ya kujitoa (madhabahu ya dhahabu). Tunapokufa hapa, ndipo tunapita ndani ya Patakatifu Zaidi, kwenye uwepo wa Mungu, “ng’ambo ya utaji.”

Maswali ya Kujifunza — (1) Mungu anachagua kundi la wateule, kwa heshima gani ya pekee? (2) Sehemu nne za maisha ya kuwekwa wakfu ni zipi? (3) Ni nadhiri gani inayofafanuliwa katika Hesabu 6:12? (4) Katika Mathayo 16:24, Yesu anatuambia tufanye nini? (5) Warumi 6:3-5 inatuambia nini kuhusu ubatizo?

Mzaliwa wa kwanza wa Kila Kiumbe

“Naye ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa kila mtu kiumbe: Kwa kuwa katika yeye vitu vyote viliumbwa ... yeye yuko kabla ya vyote vitu vyote, na vitu vyote hushikana katika yeye”
(Wakolosai 1:15-17).

Kabla ya uhai wa Yesu kuhamishiwa kwenye tumbo la uzazi la Maria na Yehova, Yesu alikuwa ameishi kwa muda mrefu. Alikuwa wa kwanza wa uumbaji wa Mungu, “mzaliwa wa kwanza wa kila kiumbe.” Akiwa na jambo hilo la kwanza, ilimpendeza Mungu kumtumia kama fundi stadi akimsaidia Mungu katika kuumba yote yaliyofuata.

Mungu Muumba

Mungu ndiye Muumba. “Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi” (Mwanzo 1:1). “Mungu akasema, Iwe nuru ... Mungu akafanya anga ... Mungu akaumba nyangumi wakubwa ... Mungu akamfanya mnyama wa nchi ... Mungu akaumba mtu kwa mfano wake mwenyewe” (Mwanzo 12:4).

Agano Jipya lina ushuhuda huo huo. “Mungu ... aliumba vitu vyote” (Wae-feso 3:9). “Vyakula ambavyo Mungu aliviumba” (1 Timotheo 4:3). “Wewe umeviumba vitu vyote” (Ufunuo 4:11). Mungu “aliumba mbingu ... na dunia ... na bahari” (Ufunuo 10: 6), “uumbaji ambao Mungu aliumba” (Marko 13:19).

Jukumu la Yesu katika uumbaji lilikuwa kama msaidizi, msaidizi, au mfanyakazi. Mungu ndiye mbunifu, mpangaji, mkurugenzi, na Yesu alifanya kazi aliyomweka. “Kuna Mungu mmoja tu ... ambaye vitu vyote vimetoka kwake ... na Bwana mmoja Yesu Kristo, ambaye kupitia kwake vitu vyote” (1 Wakorintho 8:6).

Mithali Sura ya Nane

Kifungu cha kupendeza cha Maandiko ambacho tangu siku za mwanzo kabisa za Kanisa kimetumika kwa Bwana wetu Yesu kabla ya kuwa mwanaadamu, kinapatikana katika Mithali sura ya nane. Inaeleza hekima, iliyoletwa katika Mithali 1:20. “Hekima hulika kwa sauti katika anga ya wazi, na kupaza sauti yake mahali pa umma.” Hekima inawaita wanyenyekevu na wapole ambao watasikiliza hekima ya mbinguni. Maagizo ya Hekima na fadhila zimeandikwa sura kwa sura, hadi sura ya tisa.

Msomaji atapata manufaa na kupendezwa sana katika kusoma sura hizo tisa, akitambua ndani yake kwamba hekima inaita kupitia mwana wa Mungu,

Yesu. Hata katika siku za maisha yake duniani, Yesu alijulikana kwa hekima yake ya ajabu, kama vile Marko 6:2 na Luka 11:31 . Paulo pia anaunganisha Yesu na hekima. “Kristo ... hekima ya Mungu” (1 Wakorintho 1:24, 30).

Tukisoma Mithali sura ya nane tukiwa na wazo hilo akilini, kwamba Yesu anafananisha hekima ya Mungu, andiko hilo hutuambia mengi kumhusu Yesu alipokuwa pamoja na Mungu kabla ya kuzaliwa mtoto huko Bethlehemu. Hiki hapa kifungu kutoka katika Biblia ya Revised English Bible, Mithali 8:22-31 (mistari miwili ya mwisho imetoka kwenye toleo la NASB).

“BWANA aliniumba mimi nikiwa kwanza katika kazi zake zamani, kabla ya yote aliyoyafanya. Mimi niliumbwa zamani za kale, hapo mwanzo, kabla ya dunia yenyewe. Mimi nilizaliwa kabla bado hapana bahari, kabla ya kuwa hakuna chemchemi zinazobubujika maji.

“Alipoziweka mbingu nalikuwako, alipoifungia bahari upeo wa macho, alipoweka dari ya mawingu juu, na kuvifungia chemchemi za vilindi, alipoweka mipaka ya bahari ili maji yasivunje amri yake, alipoifanya misingi ya dunia kuwa imara.

“Kisha nalikuwa kando yake, kama fundi stadi; nalikuwa furaha yake kila siku, nikifurahi daima mbele zake, nikiufurahia ulimwengu, na nchi yake, nikiwa na furaha yangu katika wanadamu.

Ushuhuda gani wa kupendeza wa kishairi. Yesu aliumbwa na Mungu akiwa “wa kwanza wa kazi zake,” “alizaliwa wakati bado kungali hakuna bahari,” alikuwa kando ya Mungu “kama fundi stadi,” akifurahia uumbaji aliotimiza akiwa upande wa Mungu. Hii ni karibu kiasi gani na maelezo ya Paulo yanayoongoza makala haya.

Mwanzo wa Uumbaji wa Mungu

Mwishoni mwa maisha, akiwa uhamishoni huko Patmo, Yohana alipata njozi yake ya Ufunuo. Baada ya sura ya kwanza, ambayo inakitambulisha kitabu hiki, Yohana alitoa mfululizo wa jumbe kwa maeklesia saba huko Asia Ndogo, wakiwakilisha Kanisa moja la Mungu kama lilivyo katika vipindi saba vya nyakati katika Enzi ya Injili. Ujumbe wa mwisho ulikuwa kwa Walaodikia, na unatambulishwa katika Ufunuo 3:14.

“Na kwa malaika wa kanisa la Laodikia andika; Haya ndiyo anenayo yeye aliye Amina, shahidi mwaminifu na wa kweli, mwanzo wa kuumba kwa Mungu.” Kauli ya Yohana iko wazi. Inapatana na ushuhuda wa Paulo na pia Mithali. Yesu ndiye aliyekuwa wa kwanza kuumbwa na Mungu. Alikuwa “mwanzo wa uumbaji wa Mungu.”

Wakristo wengine wana mwelekeo wa kutilia shaka maandishi — ikiwa ni pamoja na wengine ambao ni watafsiri. Wanatafuta tafsiri tofauti ili kuepuka

maana iliyo wazi, na kubadilisha neno “mwanzo.” Neno la Kigiriki ni *archee*. Yohana alitumia neno hili mara 23 katika maandishi yake. Katika kila hali inatafsiriwa “mwanzo” katika toleo la kawaida, na muktadha unaonyesha kwamba hii ndiyo maana iliyokusudiwa.

Yesu alikuwa mwanzo wa uumbaji wa Mungu, na kama alivyokuwa wa kwanza, alitumiwa na Mungu kutokeza mengine yote. “Vyote vilifanyika kwa huyo; wala pasipo yeye hakuna kitu kilichofanyika kilichofanyika” (Yohana 1:3, 4, NASB).

Katika Uwepo wa Mungu

Katika nyakati zote kabla ya Yesu kuja duniani, Yesu alijifunza kutoka kwa Mungu — tabia, roho, tabia Yake. Yesu alikua akiiga na kuakisi tabia hiyo hiyo.

Andiko la Yohana 1:1, 2, linasema mara mbili kwamba Yesu alikuwa “pamoja na Mungu” mwanzoni mwa uumbaji, na andiko la 1 Yohana 1:2 linasema kwamba Yesu alikuwa “pamoja na Baba.” Neno “pamoja” katika visa vyote vitatu linatoka kwa neno la Kigiriki pros. Hili si neno la kawaida kwa “na.” Hiyo itakuwa meta, ambayo inatumika katika Agano Jipya zaidi ya mara 400.

Pros humaanisha zaidi ya kuwa pamoja tu. Inamaanisha mwelekeo — kuelekea, kwa, kwa — na kupendekeza mtu kutazama mwingine. Yesu alikuwa akimtazama Mungu, akijifunza kutoka Kwake, akifanana naye katika tabia. “Neno alikuwa katika uwepo wa Mungu” (Yohana 1:1, Revised English Bible).

Yesu Aliyechaguliwa kuwa Mkombozi wetu

Yesu alikuwa wa asili ya roho kama malaika. Lakini alikuwa mkuu juu yao wote. Yesu ndiye ambaye Mungu alimchagua kumtuma kama Mkombozi wetu. Ingekuwa kazi ngumu. Ingemaanisha unyenyekevu, mateso, kuji-tolea maishani kwa ajili ya wengine, na ingeishia katika kifo cha uchungu.

Mtu fulani wa hali ya juu sana anayeweza kuvumilia majaribu hayo angeheshimiwa sana, na Mungu alitaka heshima hiyo iende kwa mwana wake mpendwa. Akitoa hazina hii kuu zaidi katika dhabihu kwa ajili ya ulimwengu, Mungu alionyesha upendo Wake kwa wanadamu kwani hangeweza kuuonyesha kwa njia nyingine. Ibrahimu akimtoa “mwanawe wa pekee,” Isaka, hutupatia maana ya gharama ambayo ilimaanisha kwa Mungu kumtoa mwanawe kwa ajili yetu.

Uzoefu huo pia ulimruhusu Yesu kupata kina na utajiri wa tabia yake ambayo mateso pekee yanaweza kuleta. “Siku za mwili wake ... alimtolea

yule awezaye kumwokoa, maombi na dua pamoja na kulia sana na machozi ... ingawa alikuwa Mwana, alijifunza kutii kwa mateso hayo” (Waebrania 5:8, 9).

Tabia ya Yesu iliongezeka kwa kila hali chungu iliyoufunga moyo wake kwa uthabiti zaidi kwa kanuni za Mungu. “Umeipenda haki, na kuchukia uovu, kwa hiyo ... Mungu wako amekupaka mafuta, mafuta ya furaha kuliko wenzako” (Waebrania 1:9).

Maswali ya Kuajifunza — (1) Mungu alikuwa Muumba. Yesu alitimiza daraka gani? (2) Katika Methali 8, Yesu anafananishwa na sifa gani? (3) Neno la Kigiriki pros linamaanisha nini linapotumiwa kuhusu Yesu? (4) Waebrania 1:9 inasema nini kilifanywa kwa ajili ya Yesu?

Kutoka Paradiso Iliyopotea Hadi Paradiso Imerudishwa

